

Wiadomości Gródeckie
Haradockija Nawiny

Gazeta o Ziemi Gródeckiej i jej Mieszkańcach • Nr 7-8 (292) • lipiec - sierpień 2021 • Cena 4,00 zł

●Sesja z absolutorium ●Dni Gódka wróciły po latach ●Odnaleziona mogiła powstańców ●Rozmowa z komendantem SG w Bobrownikach ●Dzierniakowo ● Rowerem po okolicy

Fot. Dorota Sulżyk | GCK w Gródku

Koncert Zenona Martyniuka z zespołem podczas „Dni Gródka 2021”

BOŻE CIAŁO w Parafii Rzymskokatolickiej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gródku





Fot. Facebook pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gródku

DZIEŃ ŚWIĘTEGO DUCHA w Parafii Prawosławnej pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gródku





Fot. Radek Kulesza | GCK w Gródku

21 czerwca w Dniu Świętego Ducha miały miejsce uroczystości z okazji jubileuszu wyświęcenia cerkwi pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gródku. W 1970 roku poświęcenia świątyni dokonał ówczesny biskup wrocławski i szczeciński Bazyli, późniejszy metropolita warszawski i całej Polski, który będąc kapłanem był proboszczem gródeckiej parafii.

Świąteczną Boską Liturgię celebrował Jego Ekscelencja Najprzewielebniejszy Andrzej, Biskup Supraski, w asyście duchowieństwa dekanatu gródeckiego ks. Jana Jaroszuka, ks. Mikołaja Ostapczuka, ks. Eugeniusza Michalczuka, ks. Eugeniusza Kosakowskiego, ks. Sławomira Jakimiuka, ks. Michała Ostapczuka, a także ks. Marka Kozłowskiego, proboszcza parafii w Augustowie. Posługę diakońską sprawowali diakoni z klasztoru w Supraślu Piotr Pietrowski oraz Piotr Nierodzik.

Biskup Andrzej w swojej homilii przedstawił istotę i rangę święta Pięćdziesiątnicy w kalendarzu cerkiewnym. Porównał to wielkie święto do Teofanii – Święta Chrztu Pańskiego, ponieważ również objawia się Bóg w istocie Ducha Świętego w postaci języków ognia.

Nabożeństwo zakończyło się procesją wokół świątyni i uroczystym „mnoholetijem".

Radek Kulesza



Ciepłe miesiące sprzyjają spotkaniom i rozmowom o wsiach z naszej gminy. Rok temu odwiedziłam sołtysa ze Skroblak i rodzinę Heleny Kozłowskiej – Głogowskiej w Jaryłówce. Wcześniej powstały teksty - rozmowy o Chomontowcach, Wiejkach, Pieszczanikach, Waliłach-Dworze, Wierobiach, Raduninie, Grzybowcach, Zubrach. I to oczywiście jeszcze nie koniec, w planach są kolejne miejsca. Rozmawiamy zawsze o przeszłości, ludziach i dniu dzisiejszym. To moim zdaniem bardzo wartościowe materiały. Tym razem przyszedł czas na Dzierniakowo, pięknie położone w Puszczy Knyszyńskiej, z dala od głównych dróg, z burzliwą historią wojenną (to przecież tu urodzili się i mieszkali patroni naszej gródeckiej szkoły podstawowej – Aleksander i Michał Chrzanowscy). Spotkaliśmy się w urokliwym siedlisku sołtys Haliny Gogiel, która do rozmowy o wsi zaprosiła również Aleksego Jarockiego, Sergiusza Jarockiego i swojego ciotecznego brata Mirosława Marszeniuka. Rola sołtysów i ich pomoc przy tych materiałach jest bezcenna, za co im z całego serca dziękuję.

Wjeżdżając do Dzierniakowa mijamy drewniany budynek dawnej szkoły. Jeszcze rok temu zdewastowany, w bardzo opłakanym stanie, teraz to przyciągająca wzrok istna nasza gminna perełka. Nowy właściciel w ciągu roku zdziałał cuda, wyremontował go w poszanowaniu dla tradycji, zachowując dawny wygląd. Teraz myśli o wystawie zdjęć i dokumentów związanych z Dzierniakowem, ze szkołą i jej historią. Jeśli moglibyście się czymś podzielić, pomóc przy tej cennej inicjatywie, skontaktujcie się z naszą redakcją.

Często przez Dzierniakowo jadą rowerzyści (to wiem od pani sołtys) i ja się im wcale nie dziwię. Na początku czerwca mieliśmy opracować dla naszych bliskich (spoza gminy Gródek) wycieczkę rowerową. A że mieliśmy już za sobą najbardziej znaną trasę wiodącą przez Wyżary, wybór padł właśnie na Dzierniakowo (Waliły-Stacja – Dzierniakowo – Pieńki – Waliły-Stacja). Nasze mieszczuchy były zachwycone tą wsią i jej położeniem. Na profilu facebookowym WG-HN (razem z Nadleśnictwem Waliły) ogłosiliśmy letnią akcję nadsyłania propozycji wycieczek rowerowych po gminie Gródek, ale, niestety nie było odzewu, nad czym ubolewałam. Na szczęście wiarę przywrócił Adam Mieleszko – zapalony rowerzysta, który nadesłał kilka opisów swoich tras. Gdybyście chcieli coś dorzucić od siebie, jakieś propozycje swoich wycieczek rowerowych, chętnie opublikujemy.

Wiosną udało mi się odwiedzić jedno z piękniejszych miejsc w naszej gminie w okolicach Królowego Mostu - Szlak Wzgórz Świętojańskich - Górę św. Anny z mogiłą powstańców styczniowych i Górę Kopną z wieżą widokową. Przyznaję się, że byłam tam po raz pierwszy. Spacer przypominał wędrówki po Beskidach, zaskoczyło mnie bogactwo różnych gatunków kwiatów, no i te widoki z najwyższego punktu! Mijani turyści na rowerach, starsze osoby, rodzice z małymi dziećmi są dowodem na to, że miejsce do odludnych na pewno nie należy. Jeśli będziecie mieć możliwość, wybierzcie się tam koniecznie.

Wypoczywajcie, zwiedzajcie, cieszcie się latem! Podpowiadajcie tematy, nadsyłajcie swoje zdjęcia, artykuły, listy do 20 sierpnia na adres dsulzyk@gckgrodek.pl.

Dorota Sulżyk▲

Sprawy samorządowe

Relacja z XXVII Sesji Rady Gminy Gródek

25 czerwca 2021 r.



Fot. Radek Kulesza | GCK w Gródek

Nowa Radna Anna Kulesza

Obrady XXVII Sesji Rady Gminy Gródek rozpoczęły się od złożenia ślubowania przez nowo wybranego radnego. Z mandatu radnego musiała zrezygnować Katarzyna Rogacz, która w marcu została powołana na stanowisko kierownika Biblioteki Publicznej w Gródku. W okręgu wyborczym Nr 14, obejmującym miejscowości: Downiewo, Królowy Most, Przechody, Kołodno, Zasady, Sofipol i Pieszczaniki została zarejestrowana tylko jedna lista kandydatów i mandat radnego bez przeprowadzenia głosowania uzyskała **Pani Anna Kulesza** (sołtys wsi Kołodno), zgłoszona przez Komitet Wyborczy Wyborców „Wspólna Sprawa Wsi".

Po przyjęciu porządku obrad **Wójt Gminy Wiesław Kulesza** przedstawił informację o swojej pracy w okresie międzysesyjnym, którą zamieszczamy w tym numerze. Nawiązując do niej, **Radna Anna Petelska** zadała pytanie odnośnie rządowego programu, z którego skorzystała nasza gmina. Chciała się dowiedzieć, czy otrzymane środki finansowe pochodzą z programu premiera Morawieckiego „Pomoc dla byłych terenów PGR" oraz w jakich miejscowościach będą realizowane inwestycje. **Wójt Gminy Wiesław Kulesza** potwierdził, że były to środki rządowe ze wspomnianego przez radną programu, który dawał możliwość ubiegania się o środki na realizację inwestycji na terenach tzw. „popegeerowskich" Na złożenie wniosku było niewiele czasu, a wniosek mógł dotyczyć jedynie tych przedsięwzięć, które posiadają dokumentację. Projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej zostały wykonane na ulicę Jaśminową, Agrestową, w Załukach w kierunku Nowosiółek oraz w Bielewiczach. **Radna Anna Petelska** powiedziała, że to dobrze, że rząd, zainteresował się PGR-ami, których mieszkańcy faktycznie zostali pokrzywdzeni. Poprosiła, aby w przyszłości wziąć pod uwagę miejscowość Waliły Dwór.

Wójt Gminy Wiesław Kulesza odpowiedział, że zakres przedmiotowy programu został określony. „Naszym priorytetem jest przebudowa budynku Urzędu Gminy. Nie ma żadnych środków na ten cel i liczyliśmy na to, że z tego źródła je otrzymamy i że wreszcie dokonamy modernizacji Urzędu, w którym warunki są nieciekawe. Projekt dotyczący Bielewicz uważam za zasadny, ponieważ brak wody to duży problem. Myślę, że zrobiliśmy to, co było możliwe. Dokonaliśmy analizy terenu w miejscowości, analizy dokumentów, które posiadamy do tego, żeby złożyć wniosek i złożyliśmy wnioski." **Radna Anna Petelska** odpowiedziała, że cieszy się, że gmina pracuje nad takimi projektami. Poprosiła, aby przy kolejnym naborze wziąć pod uwagę Waliły-Dwór. Być może udałoby się wtedy poprawić na-

wierzchnię drogi, zakończyć rozpoczęte prace nad drogą między blokami, podnieść studzienki.

Zastępca Wójta Lilia Waraksa poinformowała, że „istnieje problem z planowaniem zadań. Znając założenia poszczególnych programów mogliśmy się przygotować do ewentualnych konkursów. Natomiast teraz, pojawiają się programy, o których nie było wcześniej mowy. W momencie nieoczekiwanego ogłoszenia danego programu, możemy bazować tylko na tym, co mamy, ponieważ jest potrzebna dokumentacja. To jest problematyczne, ale to nie nasza wina, ponieważ trudno przygotować dokumentację na wszystkie zadania, jakie byśmy chcieli wykonać, bo po pierwsze jest to kosztowne, a po drugie dokumentacja ma swój okres ważności. Jednakże Gmina stara się w momencie ogłoszenia przez rząd programu ubiegać się o środki. Na dwa złożone wnioski, otrzymaliśmy 600 000zł na rozwój sieci wodociągowo-kanalizacyjnej."

Wójt Gminy Wiesław Kulesza powiedział, że zorganizuje spotkanie z radnymi, aby omówić podobne tematy. Chciałby, żeby wspólnie przeanalizować gminny budżet w zakresie wydatków: „-Każdy z nas ma pewne oczekiwania odnośnie przedsięwzięć inwestycyjnych, natomiast gdy dojdziemy do wniosku, że na działania majątkowe z własnych środków mamy około czterysta, góra pięćset tysięcy, to okaże się, że niewiele możemy z taką kwotą zrobić."

Radna Anna Petelska odpowiedziała, że dzięki tym wyjaśnieniom mieszkańcy zrozumieją problem. Poruszyła ten temat między innymi dlatego, żeby przekonali się, że nie wszystko wygląda tak kolorowo jak przedstawia się to w telewizji.

Radny Marek Antonowicz zapytał o wnioski dotyczące ulic Agrestowej oraz Jaśminowej. Wójt Gminy Wiesław Kulesza wyjaśnił, że dokumentacja będzie uzupełniona, aby można było wykonać obie te ulice jednocześnie.

Radna Małgorzata Popławska, nawiązując do stanu technicznego odcinków dróg, gdzie umiejscowione są spowalniacze, zwróciła się z apelem do kierowców, aby ich nie omijać. Na przykład na ulicy Szkolnej pobocze jest niesamowicie wybite na wysokości spowalniacza.

W następnym punkcie miało miejsce rozpatrzenie Raportu o stanie Gminy Gródek w 2020 r. oraz podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Gródek wotum zaufania.

Przewodniczący Rady poinformował, że Wójt Gminy Gródek przekazał Radzie Gminy do rozpatrzenia Raport o stanie gminy Gródek w 2020 r. Tekst raportu został również opublikowany na stronie internetowej Gminy Gródek, jak również w Biuletynie Informacji Publicznej, wraz z informacją o możliwości udziału mieszkańców gminy w dzisiejszej debacie nad raportem. Osoba zamierzająca zabrać głos w debacie zobowiązana była do 24 czerwca 2021 r. złożyć do Przewodniczącego Rady Gminy pisemne zgłoszenie udziału w debacie, poparte podpisami co najmniej dwudziestu osób. W ustalonym terminie nie wpłynęło żadne zgłoszenie, w związku z tym w dzisiejszej debacie nad raportem wezmą udział jedynie Radni. Przed rozpoczęciem debaty **Wójt Gminy omówił najistotniejsze kwestie przedstawione w raporcie.**

Wójt Gminy Wiesław Kulesza poinformował, że Raport o stanie gminy Gródek to dokument, składający się z kilku części, który zawiera nasze wspólne działania, czyli Rady Gminy jako organu stanowiącego oraz Wójta jako organu wykonawczego, a także poszczególnych jednostek gminy i wszystkich pracowników. Integralną częścią raportu są załączniki, stanowiące realizację programów. Wójt podkreślił, że odniesie się do najważniejszych informacji, które należałoby przedstawić i omówić.

„Nasza gmina jest gminą największą pod względem obszaru, natomiast, jeżeli chodzi o kwestie związane z liczbą mieszkańców, to zmiana następuje na naszą niekorzyść. Na koniec 2020 roku odnotowano 5 093 mieszkańców, co znaczy, że na przestrzeni pięciu lat, od 2015 roku, ubyło nam trzysta piętnaście osób. Warto zaznaczyć, że w niektórych miejscowościach, np. w Królowym Moście, sporo osób jest niezameldowanych. A więc ten stan faktyczny jest podany na podstawie danych ewidencji ludności. Naszym problemem jest bezrobocie, bo nadal figuruje 7 % bezrobotnych. Kolejnym problemem jest to, że na terenie naszej gminy powstaje mało mikroprzedsiębiorstw. Problem stanowią również połączenia komunikacyjne. Staramy się jak możemy. Zwróciliśmy się do Wojewody o dofinansowanie do wszystkich połączeń komunikacyjnych, o których mówiliśmy na komisji, żeby móc jak najwięcej autobusów uruchomić. Dążymy do tego, żeby wszyscy uczący się i pracujący mieli możliwość dojazdu do pracy i do szkoły. Niestety, mimo naszych starań, nierentowne linie, tak jak mogliśmy obserwować, były likwidowane. W ubiegłym roku mogliśmy w pewnym momencie zauważyć, że na skutek epidemii musieliśmy dokładać średniomiesięcznie nawet ponad sześć tysięcy, żeby umożliwić mieszkańcom dojazd do Białegostoku i z powrotem. Z roku na rok, coraz więcej dopłacamy z budżetu gminy do szkoły. Subwencje dzisiaj w naszej gminie, wystarczają na pokrycie około 64 % wydatków. Stan epidemii, spowodował, że rok 2020 był troszeczkę niepewny. Mówiło się o tym, że przestaną funkcjonować przedsiębiorstwa, że ludzie stracą pracę, a więc dochody chociażby z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, były w takim zawieszeniu. Nie byliśmy pewni, czy osiągniemy zakładany pułap dochodowy. Chciałbym się odnieść także do kwestii wydatków inwestycyjnych gminy Grodek. Warto od samego początku zaplanować je tak, żeby później realizacja zadań bieżących i zadań inwestycyjnych odbywała się w sposób płynny. Istotne jest, aby politykę wydawania prowadzić przede wszystkim w sposób oszczędny. Nie jesteśmy gminą, która ma możliwość zwiększenia dochodów z tytułu podatków. Zrealizowaliśmy dochody prawie w 100%, wydatki prawie w 95%. To oznacza, że to jest dobra tendencja. Planowany był deficyt w kwocie 626 000 zł, a powstała nadwyżka, czyli różnica między dochodami bieżącymi ok. miliona złotych. To jest imponujący wskaźnik. W tym roku, jeżeli nie będziemy musieli ponosić nieprzewidzianych wydatków, to również powinno być dobrze. Będą realizowane przedsięwzięcia związane z funduszem dróg samorządowych, a także przedsięwzięcia finansowane z rządowych programów. Mam na uwadze w szczególności remont sali gimnastycznej i zagospodarowanie Góry Zamkowej. Gdy ocenimy budżet pod względem wykonanych inwestycji, to dojdziemy do wniosku, że niestety, mieliśmy pewne problemy, ale zrealizowaliśmy również zaplanowane przedsięwzięcia. Mam tu na uwadze środki zewnętrzne RPO. Otrzymaliśmy środki w wysokości około 90 % na budowę kotłów centralnego ogrzewania w przedszkolu i w szkole. Budowaliśmy kotły również w Ośrodku Zdrowia, w Komunalnym Zakładzie Budżetowym. Budowaliśmy studnie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Powstała także stacja uzdatniania wody. W sumie przebudowano cztery drogi: ul. Wąską, Ogrodową, Spółdzielczą, i Kolejową. Zakończyliśmy budowę drogi transgranicznej Bobrowniki-Kruszyniany-Łużany. Powstała strefa aktywności społecznej w Załukach, wykonywaliśmy odwodnienia, przykrycie wiaty nad zalewem oraz wiele innych, dzięki temu, że mieliśmy możliwość pozyskania środków zewnętrznych. W 2020 roku zbyto około 2,3 hektara i jeden lokal mieszkalny z zasobu naszej gminy, uzyskując z tego tytułu około 550 000 zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w zasobie gminy pozostaje 465 działek o łącznej powierzchni 222 hektary i wartości księgowej ponad milion czterysta złotych. Ponadto, gmina dysponuje 58 mieszkaniami komunalnymi, 7 lokalami socjalnymi, jak również jest właścicielem 25 budynków, w których mieszczą się między innymi gminne jednostki organizacyjne i wiejskie. Jeżeli cho-

dzi o infrastrukturę techniczno-społeczną, to w 14 miejscowościach jest zbiorcza sieć wodociągowa, której łączna długość wynosi 57,8 kilometra. Z sieci tej korzysta około 70 % mieszkańców na stałe zameldowanych w gminie. Natomiast z sieci kanalizacyjnej, której długość wynosi ponad 27 kilometrów korzysta ponad 53 % stałych mieszkańców naszej gminy. W ubiegłym roku, w ramach działania przeciw wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców miejscowości położonych na wschód od Gródka, uruchomiona została w styczniu 2020 r. linia komunikacyjna na trasie Chomontowce-Bobrowniki-Skroblaki-Grzybowce-Waliły Stacja-Gródek. Ponadto, w okresie lipiec – sierpień oraz listopad – grudzień realizowane były przewozy na trasie Gródek Szkoła – Bielewicze – Mieleszki - Kolonia-Mieleszki – Wiejki – Podozierany – Zubry – Zielona – Wierobie - Gródek Szkoła. Roczny koszt utrzymania tych linii wyniósł około 86 533 zł, z tym, że ponad 63 % tej kwoty zostało sfinansowane ze środków Rozwoju Przewozów Autobusowych. Z dniem 25 marca 2020 r., z powodu pandemii wywołanej Covid-19, przewoźnicy zawiesili większość połączeń na trasie gminy Gródek. W związku z zaistniałą sytuacją, w celu umożliwienia mieszkańcom dojazdu do Białegostoku gmina zawarła porozumienie z PKS Nova, na podstawie którego uruchomiono dwa kursy autobusowe, W ubiegłym roku z tego tytułu gmina wydatkowała 30 652 zł. Z powodu pandemii, zarówno uczniowie jak i nauczyciele stanęli przed bardzo trudnym zadaniem tj. koniecznością nauki w sposób zdalny. Problem stanowiły ograniczone możliwości techniczne, wynikające między innymi z braku odpowiedniego sprzętu, czy też dostępu do Internetu. Staraliśmy się rozwiązać tę sytuację dzięki pozyskaniu przez gminę z programu operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 - 111 703 zł, za które zakupiono 43 zestawy komputerowe przekazane uczniom i nauczycielom. Dodam, że w 2020 r. na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania wydatkowano ogółem ponad osiem milionów złotych, w tym między innymi 807 528 złotych na prowadzenie Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Załukach. Ubiegłoroczna subwencja oświatowa, wraz z różnego rodzaju dotacjami na realizację zadań oświatowych, pozwoliła na sfinansowanie zaledwie 64,6 % wydatków bieżących, w związku z czym gmina zmuszona była wydatkować z własnych środków ponad dwa miliony osiemset złotych. W ubiegłym roku, w związku z pandemią, również GCK oraz biblioteka zmuszone były z dniem 12 marca czasowo zawiesić swoją działalność w dotychczasowej formie. W GCK w czasie pandemii za pośrednictwem Facebooka organizowane były zajęcia adresowane w pierwszej kolejności do dzieci. Jeżeli chodzi o przedsiębiorców i bezrobocie, to według stanu na 31 grudnia 2020 r., w bazie internetowej REGON zarejestrowanych było 400 podmiotów gospodarki narodowej z terenu gminy Gródek, w tym 12 podmiotów z sektora publicznego oraz 385 podmiotów z sektora prywatnego, w tym 307 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Na koniec roku ubiegłego 45 podmiotów z sektora prywatnego, w tym 43 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zawiesiło działalność. Spowodowane to było między innymi pandemią wywołaną Covid. Konsekwencją ograniczenia lub zawieszenia działalności gospodarczej w związku z pandemią był między innymi wzrost bezrobocia w gminie Gródek. Według stanu na koniec 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 255 osób bezrobotnych z terenu gminy, 147 mężczyzn, 108 kobiet, co stanowi 8,81 % ogółu mieszkańców w wieku produkcyjnym, z czego 158 osób, tj. 61 % to osoby długotrwale bezrobotne. Bezrobotni, których dochód netto nie przekraczał ustalonego na 2020 rok kryterium dochodowego, mogli się ubiegać o świadczenia w ramach pomocy społecznej. W zakresie pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny w ubiegłym roku objęto różnego rodzaju wsparciem prawie 11 % mieszkańców gminy. Zazwyczaj konieczność udzielenia pomocy w rodzinie wynikała jednocześnie z kilku powodów, na przykład bezrobocia, ubóstwa, czy też niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby. Pomoc ta była udzielana zarówno w formie świadczeń pieniężnych, zasiłków stałych, jak losowe i celowe, a także świadczeń niepieniężnych, np. poprzez zapewnienie posiłku. Na świadczenia pieniężne wydatkowano ogółem 690 247 zł, w tym na zasiłki stałe dla 47 osób - 293 000 zł, dla 119 osób na zasiłki okresowe 348 000 zł i na zasiłki celowe dla 110 osób prawie 48 000 zł. W 2020 roku w ramach świadczeń niepieniężnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w porozumieniu z dyrektorami placówek oświatowych działających na terenie gminy, realizował gminny program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”. Programem objętych było 341 osób, wydatkując na ten cel 151 962 zł., w tym 121 000 zł. stanowiła dotacja z budżetu państwa. GOPS w ubiegłym roku poza prowadzeniem spraw z zakresu pomocy społecznej realizował również zadania wynikające między innymi z ustawy o świadczeniach rodzinnych, z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, na podstawie których wypłacano 500+, z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”, na podstawie którego wypłacano 300+, z ustawy o dodatkach mieszkaniowych, na podstawie których wypłacane były dodatki mieszkaniowe i energetyczne, no i z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów, na podstawie której wypłacane są świadczenia Funduszu Alimentacyjnego oraz ustawy o ustaleniu i wypłaceniu zasiłku dla opiekuna. W raporcie przedstawione zostały szczegółowe dane dotyczące świadczeń udzielonych w 2020 roku w związku z realizacją zadań wynikających z cytowanych tu aktów prawnych. Gmina w miarę potrzeb oraz możliwości finansowych tworzy i rozwija system opieki nad dzieckiem, między innymi poprzez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcie asystenta rodziny. W 2020 roku wsparciem asystenta rodziny objętych było 7 rodzin, 22 dzieci. Dopełnieniem „Gminnego programu wspierania rodziny” są działania podejmowane w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”. W ubiegłym roku z powodu pandemii niemożliwe było zrealizowanie wszystkich działań przewidzianych w programie, a tym samym w dwutysięcznym dwudziestym roku wydatkowano zaledwie pięćdziesiąt dziewięć procent środków przewidzianych na ten cel. Niewykorzystane środki zwiększa budżet programu, przechodzą na dwutysięczny dwudziesty pierwszy rok. Również środki przeznaczone w ubiegłorocznym budżecie na realizację zadań w ramach programu współpracy gminy Gródek z organizacjami pozarządowymi nie zostały wykorzystane w całości z powodu pandemii. Szczegółowe dane na ten temat zostały przedstawione w raporcie, podobnie jak informacje o sposobie wykonania 79 uchwał podjętych przez Radę Gminy w tym okresie. Integralną częścią tego raportu, jest realizacja programów, między innymi program rozwoju gminy Gródek na lata 2015 – 2020. Przedstawiona informacja zawiera podjęte działania i efekty w ramach realizacji celów strategicznych i w ramach realizacji celu wzrostu atrakcyjności gospodarczej gminy. Zrealizowano sporo zadań, związanych z poprawą jakości komunikacyjnych, niestety nie wszystkie. Takim przykładowym zadaniem jest przebudowa drogi gminnej w Bobrownikach i drogi powiatowej Bobrowniki - Łużany. Na podkreślenie zasługuje fakt, że gmina partycypowała 50 % w kosztach realizacji wszystkich inwestycji drogowych prowadzonych przez powiat. We wszystkich inwestycjach i przedsięwzięciach powiatowych, a także w ramach procedowania dokumentacji, partycypujemy w kosztach 50 %. Nie udało się zrealizo-

wać inwestycji dotyczącej drogi powiatowej w Słuczance. Sprawa jest w toku. Zrealizowano też zadania związane z ochroną środowiska, między innymi wykonano kanalizację sanitarną w miejscowości Zarzeczany, Waliły-Stacja, przebudowano i rozbudowano stację uzdatniania wody. Również w tym przypadku ograniczone możliwości finansowe uniemożliwiły zrealizowanie wszystkich przedsięwzięć, bowiem warunkiem pozyskiwania środków zewnętrznych, tak jak powiedziałem, jest zapewnienie wkładu własnego. Pomimo aplikowania o środki nie udało pozyskać środków na przebudowę budynku Urzędu Gminy Gródek. Musimy dalej szukać rozwiązań, żeby cokolwiek zrobić, aby utrzymać budynek w stanie umożliwiającym funkcjonowanie pracowników, a także przyjmowanie petentów. Nie udało się zrealizować dwóch zadań związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, związanych z kompleksowym zagospodarowaniem Góry Zamkowej oraz przebudowy ulicy Błotnej. Ulica Błotna będzie niedługo rozpatrywana. A jeżeli chodzi o Górę Zamkową, to jest perspektywa na to, że jednak na bazie środków zewnętrznych zrealizujemy to przedsięwzięcie. W 2021 r. dzięki pozyskaniu dofinansowania na przebudowę ulicy Błotnej właśnie planujemy rozpocząć to przedsięwzięcie. Nie otrzymaliśmy środków na budowę pełnowymiarowej hali sportowej. Pozyskaliśmy natomiast środki na przeprowadzenie remontu sali gimnastycznej. W bieżącym roku ukaże się monografia gminy Gródek. W tej chwili już są podpisane umowy. Wydawcą monografii będzie Gmina Gródek. W 2020 roku zakończona została realizacja pewnych działań zawartych w planie gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Gródek. W opracowanym przez gminę planie określona została wizja jej rozwoju pod względem ochrony klimatu, poprawy jakości powietrza. Założono to, że zmniejszenie emisji, powinno nastąpić w wyniku wdrożenia innowacyjnych i nowoczesnych rozwiązań technologicznych, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju, niosących ze sobą szereg korzyści o charakterze gospodarczo-ekonomicznym. Podstawowym problemem w gminie jest niska emisja, głównie pyłów zawieszonych, wynikająca ze spalania paliw stałych, w tym drewna, emisja związana z użyciem energii elektrycznej oraz wynikająca z wykorzystania środków transportu. W celu ograniczenia emisji zrealizowane zostały między innymi zadania „Budowa instalacji kolektorów słonecznych i fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych na przełomie 2018/2019 roku. W ramach projektu „Energia odnawialna – kolektory słoneczne i instalacje fotowoltaiczne", zrealizowano zadanie polegające na budowie systemów solarnych, 74 sztuk kolektorów słonecznych oraz 40 sztuk paneli fotowoltaicznych, w tym 16 systemów hybrydowych w gospodarstwach domowych. Niedawno odbyło się spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim. Pan Marszałek, robi wszystko, żeby przesunąć środki z innych źródeł na cel możliwości zrealizowania tego przedsięwzięcia. Przesunie się również termin realizacji tego przedsięwzięcia. W zakresie modernizacji systemów grzewczych w budynkach publicznych zastąpiono kotłownię, która była bardzo nieenergooszczędna, oszczędnymi kotłami energii cieplnej w szkole podstawowej i w przedszkolu, a także ośrodku zdrowia i KZB."


Fot. Radosław Kulesza | GCK w Gródku

Przewodniczący Rady Wieczysław Gościk otworzył debatę nad przedstawionym Raportem o stanie Gminy Gródek w 2020 r.

Radna Małgorzata Popławska podziękowała za to, że ruszają tematy związane z ulicą Błotną, z mostem, a także z Górą Zamkową. Ucieszyła się także, że dążymy do tego, żeby naprawić rondo. **Wójt** powiedział, że zależy nam, aby w kwestii ronda prace kończące tę inwestycję zostały wykonane jak najszybciej. Powinny ruszyć na początku lipca i zakłada się, że potrwają trzy, cztery dni.

Po zamknięciu debaty nad Raportem radni głosowali nad uchwałą w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Gródek wotum zaufania. (za – 12, przeciw – 0, wstrzymujących się – 3)

Następnie Skarbnik Gminy Marta Popławska omówiła sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Gródek za 2020 rok.

Skarbnik Gminy powiedziała, że na podstawie art. 270 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2019 roku o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym. Sprawozdanie zarówno finansowe jak i sprawozdanie z wykonania budżetu zostały przekazane w ustawowym terminie. Sprawozdanie finansowe obejmuje bilans wykonania budżetu Gminy Gródek sporządzone na dzień 31 grudnia 2020 roku, łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych oraz samorządowego zakładu budżetowego i analogicznie również łączny rachunek zysków i strat oraz łączne zestawienie zmian funduszu. Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z wykonania budżetu było szczegółowo omawiane podczas posiedzenia Komisji Rewizyjnej w dniu 25 maja 2021 r. Komisja Rewizyjna rozpatrzyła to sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z wykonania budżetu, oraz zapoznała się z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu, a następnie na tej podstawie wystosowała wniosek do Regionalnej Izby Obrachunkowej o pozytywne zaopiniowanie wniosku o udzielenie Wójtowi Gminy Gródek absolutorium za 2020 rok. Budżet Gminy na 2020 rok został uchwalony uchwałą Rady Gminy numer 13/119/19 w dniu 30 grudnia 2019 roku. Pierwotny budżet zaplanowany był w kwotach: dochody budżetowe – dwadzieścia siedem milionów czterysta siedemdziesiąt dwa tysiące osiemset czterdzieści jeden złotych, wydatki budżetowe – dwadzieścia osiem milionów dziewięćdziesiąt trzy tysiące osiemset sześć złotych. Zaplanowano sfinansowanie rozchodów budżetu, czyli spłatę kredytów w kwocie dwa miliony trzysta dwadzieścia dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt dwa złote oraz zaplanowano kredyt w wysokości milion pięćset dziewięćdziesiąt dwa tysiące sto trzydzieści osiem złotych. Budżet gminy w 2020 roku był zmieniany poprzez dziewięć uchwał oraz piętnaście zarządzeń. W wyniku tych zmian budżet ukształtował się już trochę inaczej. Na koniec roku dochody zaplanowane wyniosły dwadzieścia dziewięć milionów osiemset czterdzieści osiem tysięcy pięćdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt dwa grosze, a wydatki trzydzieści milionów czterysta siedemdziesiąt cztery tysiące siedemset siedemdziesiąt osiem złotych sześćdziesiąt dwa grosze, przychody oraz rozchody nie uległy zmianie. W efekcie realizacji budżetu dochody zostały zrealizowane w kwocie dwadzieścia dziewięć milionów osiemset dwadzieścia sie-

dem tysięcy czterysta osiemdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt jeden groszy, co stanowiło 99,93% planu. Dochody bieżące zaplanowano w kwocie dwadzieścia siedem milionów siedemset trzydzieści cztery tysiące trzysta trzydzieści sześć złotych trzydzieści osiem groszy, co stanowiło 100,4 % zaplanowanej kwoty, a dochody majątkowe dwa miliony dziewięćdziesiąt trzy tysiące sto czterdzieści sześć złotych trzynaście groszy, co stanowiło 94,12 % zaplanowanej kwoty. Wydatki zrealizowane zostały w kwocie dwadzieścia osiem milionów osiemset dwadzieścia sześć tysięcy dziewięćset jeden złotych jeden grosz, co stanowiło 94,59 % planu. Wydatki bieżące stanowiły 94,38 % zaplanowanej kwoty, a majątkowe 95,69 %. Na dzień 31 grudnia wykonanie budżetu gminy zamknęło się nadwyżką, o której już wcześniej pan Wójt wspominał, w wysokości miliona pięćset osiemdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt groszy, przy pierwotnie zaplanowanym deficycie. W 2020 roku odnotowano w Polsce pierwszy przypadek zakażenia Covid-19, nikt chyba nie miał wątpliwości, że stoimy w obliczu kryzysu. Do tej pory przedstawiono już co najmniej kilka scenariuszy rozwoju kryzysu Covid-19 i ich wpływu na finanse samorządowe. Kiedy kolejne samorządy analizowały swoje wpływy z dochodów z PIT i CIT, i porównywały je do analogicznych okresów lat poprzednich, wnioski były pesymistyczne. W Gminie Gródek był to spadek o około trzydziestu trzech procent. Tu jednak pojawiły się rozwiązania systemowe w postaci szeregu ustaw, które miały równoważyć trudności wywołane kryzysem i stymulować hamującą gospodarkę. Tarcze antykryzysowe dały możliwość otrzymania dodatkowych środków, czy też skorzystania z szeregu ulg oraz wprowadziły kilka przepisów o dużym znaczeniu dla jednostek samorządu terytorialnego. Gmina Gródek również skorzystała z proponowanych przez rząd Rzeczpospolitej Polskiej rozwiązań, na przykład poprzez otrzymanie środków z rządowego funduszu inwestycji lokalnych, w kwocie sześćset dwadzieścia dwa tysiące pięć złotych, czy zwolnienie ze składek ZUS w wysokości pięćdziesięciu procent należności za marzec, kwiecień i maj dwa tysiące dwudziestego roku. Pan Wójt wspominał o zakupach sprzętu komputerowego z projektów „Zdalna szkoła" i „Zdalna szkoła plus". Wprowadzone rozwiązania pozwoliły chociaż w niewielkim stopniu poczuć bezpieczeństwo finansowe jednostki i dokończyć zaplanowane inwestycje. Rok 2020 różnił się jak zwykle od wykonania budżetów lat ubiegłych. Planowany pierwotnie deficyt w kwocie dwa miliony dwieście szesnaście tysięcy dziewięćset dwadzieścia siedem złotych, w efekcie wprowadzonych w trakcie roku budżetowego zmian i podejmowanych decyzji, ostatecznie nie został zrealizowany, gdyż wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką". Tutaj też, tak jak wspominałam, dochody i wydatki zostały zrealizowane w poziomie zbliżającym się do sto procent, najważniejsze źródła, dochody własne, subwencje, dotacje celowe, oraz płatności w ramach budżetu środków europejskich, i dotacje celowe otrzymane na programy finansowane ze źródeł zewnętrznych, czyli te środki na projekty. „W ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost dochodów ogółem wszystkich gmin w Polsce. Dotyczy to także gminy Gródek. Przyczynił się do tego w szczególności realizowany od pierwszego kwietnia rządowy program „Rodzina 500+" oraz od lipca dwa tysiące osiemnaście program „Dobry Start – 300 złotych wyprawki szkolnej dla każdego ucznia". Należy nadmienić, że środki te są dla budżetu neutralne, gdyż wpływają oraz wypływają w postaci pomocy dla rodzin. Zasadniczym źródłem finansowania wydatków gminy stanowiącym zabezpieczenie ponoszonych wydatków bieżących i majątkowych oraz określającym możliwości inwestycyjne gminy są dochody własne" – czy również poza dotacjami na zadania własne i subwencje, bo to wiadomo, również są tak zwane środki znaczone. W tej grupie zasadniczą rolę odegrał podatek od nieruchomości. Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2020 roku wynosiły ponad dwa miliony, co stanowiło sto dwa procent planu, wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych wyniosły milion sześćset osiem tysięcy siedemset jedenaście przecinek pięćdziesiąt cztery złote, co stanowiło sto przecinek pięćdziesiąt cztery procent planu. Dochody z tytułu udziału w podatku PIT wyniosły trzy miliony siedemset dziewiętnaście tysięcy, dwieście dwadzieścia jeden złotych. W ramach wydatków budżetowych gmina co roku stara się pozyskać nowe środki na wydatki inwestycyjne. Realizowane projekty inwestycyjne służyć będą docelowo zwiększeniu dochodów własnych gminy w latach kolejnych, poprzez poprawę jakości warunków życia mieszkańców gminy i poprawę do prowadzenia działalności gospodarczej przez naszych mieszkańców. W dwa tysiące dwudziestym pierwszym roku być może zaobserwujemy przestój w transferze środków z budżetu Unii Europejskiej, z uwagi na nową perspektywę finansową dwa tysiące dwadzieścia jeden – dwadzieścia siedem." Wiemy do tej pory, że jeszcze szczegóły na nowe lata nie są znane. „W roku dwa tysiące dwudziestym, mimo szeregu obiektywnych czynników niezależnych od gminy, problemy z wyłonieniem wykonawców, w szczególności inwestycji strukturalnych czy wysokie ceny, plan wydatków majątkowych został wykonany w dziewięćdziesięciu czterech procentach, a nieznaczny odsetek niewykonania jest spowodowany opóźnieniem tylko jednej inwestycji", którą skończyliśmy na początku tego roku, czyli oddanie do użytku kotłowni w Szkole Podstawowej w Gródku. „Strategiczne z punktu widzenia rozwoju gminy zadania inwestycyjne zostały ujęte w budżecie na kolejny rok. Spośród najważniejszych zamierzeń inwestycyjnych, które rozpoczęto w minionym roku, należy wymienić właśnie tutaj zasilenie budynków jednostki samorządu terytorialnego w ciepło pochodzące z OZE, czy wykonanie dokumentacji projektowej dotyczącej remontu drogi ulicy Błotnej w Gródku" - jak wiemy, być może już lada dzień będziemy ogłaszać przetarg – „wykonanie dokumentacji projektowej dotyczącej remontu sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Gródku, czy wykonanie dokumentacji projektowej na wodociągi i kanalizację na terenie naszej gminy. Jak widać, działania podejmowane przez władze gminy w 2020 roku zmierzają, podobnie jak w latach poprzednich, do niwelowania luk w rozwoju społeczno-gospodarczym, oraz długofalowego wspierania tych procesów. W szczególności skupiamy się na tych inwestycjach, które mogą liczyć na dofinansowanie ze środków zewnętrznych. Wśród głównych wyzwań, z którymi przyszło nam się mierzyć w 2020 roku i które również będą przed nami wyzwaniem na kolejne lata, są: wzrost kosztów systemu gospodarowania odpadami, zwrot wydatków bieżących ponoszonych na oświatę, czy wzrost kosztów funkcjonowania transportu publicznego. Natomiast rosnące koszty, potęgowane dużą ilością zadań inwestycyjnych, niosą ze sobą zagrożenie w postaci deficytu i zadłużenia gminy. Na koniec roku 2020, jak Państwo wiecie, zadłużenie to wyniosło dziesięć milionów czterysta osiemdziesiąt jeden tysięcy sześćset czterdzieści dwa złote i jest przewidywane do całkowitej spłaty do 2037 roku. Podsumowując, realizacja budżetu zarówno dochodów jak i wydatków w 2020 roku przebiegała prawidłowo, o czym świadczą wypracowane składniki wykonania budżetu. Pozwoliło to na płynne i terminowe wywiązywanie się z zobowiązań i realizowanie nałożonych na gminę zadań, przede wszystkim dalszą poprawę infrastruktury w gminie. Jednakże z perspektywy dnia dzisiejszego, w obliczu niegasnącej pandemii koronawirusa, każdy samorząd część planów będzie musiał dogłębnie zweryfikować. Obecnie musimy się skupić na ograniczeniu zagrożenia Covid i kosztach, których nie jesteśmy w stanie oszacować. Wiele samorządów będzie w najbliższych latach borykać się z problemami finansowymi. Spadające wpływy i niezmienione bądź nawet rosnące wydatki bieżące będą bolączką wielu gmin, jak szacują eksperci, co najmniej w dwóch kolejnych latach. Niezbędne będą ponowne cięcia w inwestycjach. Samorządy będą zmuszone wybierać tylko te kluczowe i

priorytetowe zadania. Gminy muszą nauczyć się stawiać na inwestycje prorozwojowe, rezygnując z inwestycji-pomników, które nie przynoszą zysków. Te wszystkie zadania będą również stawiane przed naszą gminą. Przed nami więc wiele trudnych i bardzo ważnych decyzji. Najważniejszą z nich będzie przyjęcie strategii, która pozwoli na zrównoważenie dbałości o jakość życia i komfort mieszkańców ze staraniami o zachowanie płynności bieżącej jednostki, co wiąże się z koniecznością cięć i oszczędności. Wybór najwłaściwszych rozwiązań będzie tym trudniejszy, że niezbędne cięcia zawsze spotykają się z krytyką mieszkańców, jednak bez wyboru priorytetów nie uda się przeprowadzić również i naszej gminy przez najbliższe, no niestety kryzysowe lata.

Radni w drodze głosowania przyjęli uchwałę w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Gródek za 2020 r. wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Gródek za 2020 r. (wstrzymujących się – 3, reszta – za)

W następnym punkcie Rada Gminy zajęła się podjęciem uchwały w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Gródek absolutorium za 2020 r. Przewodniczący Rady Wieczysław Gościk poinformował, że Rada Gminy Gródek podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, sprawozdaniem finansowym, informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o przedłożonym przez Wójta sprawozdaniu z wykonaniu budżetu gminy oraz stanowiskiem Komisji Rewizyjnej. **Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Gródek Janusz Michał Cimochowicz** przedstawił opinię Komisji Rewizyjnej o wykonaniu budżetu Gminy Gródek za 2020 rok i wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Gródek za 2020 rok. **Radny Janusz Michał Cimochowicz** poinformował, że Komisja Rewizyjna Rady Gminy Gródek na posiedzeniu 25 maja 2021 r. zapoznała się i rozpatrzyła sprawozdanie roczne Wójta Gminy z wykonania budżetu za 2020 rok, wraz z uchwałą Regionalnej Izby Rozrachunkowej Białymstoku w sprawie wyrażeni opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy sprawozdaniu wykonania budżetu Gminy za 2020 r., sprawozdanie finansowe za 2020 r. i informacją o stanie mienia komunalnego Gminy Gródek. Komisja dokonała analizy powyższych dokumentów, porównała z wynikami kontroli budżetu, jakich dokonała w ciągu roku oraz innymi sprawozdaniami i uwagami innych komisji oraz wysłuchała ustnych wyjaśnień Wójta Gminy i Skarbnika Gminy. Komisja Rewizyjna ustaliła, że Wójt Gminy, realizując zadania związane z wykonaniem budżetu kierował się zasadą legalności, gospodarności, rzetelności i celowości w gospodarowaniu środkami publicznymi. Stosowano zasadę prawidłowej księgowości i nie nastąpiły przekroczenia wydatków budżetowych. Wykorzystywano środki publiczne zgodnie z przeznaczeniem. Nie stwierdzono naruszenia dyscypliny finansowej. Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu Gminy Gródek za 2020 rok oraz wniosła do Rady Gminy Gródek o udzielenie panu Wiesławowi Kulesza Wójtowi Gminy, absolutorium za 2020 rok. Radny poinformował, iż na posiedzeniu komisji wniosek o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Gródek za 2020 rok przyjęto w głosowaniu jawnym, następującym stosunkiem głosów: za udzieleniem absolutorium – cztery głosy, przeciwko udzieleniu absolutorium – jeden głos, wstrzymujących się – brak.

Następnie radni podjęli uchwałę w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Gródek absolutorium za 2020 r. (za – 12, przeciw – 1, wstrzymujących się – 2)

Wójt Gminy Wiesław Kulesza podziękował radnym za udzielone absolutorium. Podkreślił, że podejmowane przez nich decyzje służyły rozwojowi Gminy. Podziękował również kierownikom jednostek i kierownikom referatów w Urzędzie Gminy, dzięki którym udało się to wszystko zgrać w kierunku płynnej realizacji wspólnych zadań i obowiązków. „Wspólnymi siłami zadbaliśmy o to, że już pewne rzeczy mamy, już nam tego nikt nie zabierze, a to, co jeszcze uzyskamy, to czas pokaże. Myślę, że rok 2021 r. również będzie dla nas owocny.”

W ramach realizacji kolejnych punktów radni rozpatrzyli dziewięć projektów uchwał, tj.:

- projekt uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w ramach zadań własnych za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych; (wszyscy „za")
- że projekt uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gródek; (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie przekazania sołectwu Zubry części mienia należącego do gminy; (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie odpłatnej służebności przesyłu na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Gródek; (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne użyczenie na czas nieoznaczony części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Gródek; (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego; (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie wyrażenia woli dofinansowania zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej Nr 1448B w miejscowości Wiejki (gm. Gródek)" Powiatowi Białostockiemu w 2022 roku; Radny Jerzy Gryc zapytał, jaki przewidziano rodzaj nawierzchni. Skarbnik Gminy Marta Popławska odpowiedziała, że będzie to asfalt. (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gródek na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2021-2037; (wszyscy „za")
- projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie Gminy Gródek na 2021 r.; (wszyscy „za")

Wszystkie powyższe przedłożone projekty uchwały zostały pozytywnie zaopiniowane przez komisje, o czym poinformował **Przewodniczący Komisji Gospodarki, Finan-**



Fot. Radosław Kulesza | GCK w Gródku

Po udzieleniu absolutorium Wójt otrzymał kwiaty od Radnych Gminy Gródek

sów i Rolnictwa Grzegorz Borkowski.** Radni przyjęli je jednogłośnie.

W następnym punkcie radni przyjęli Sprawozdanie końcowe z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gródek na lata 2016-2020.

Pytania i wnioski radnych

Radny Jerzy Gryc wniósł o naprawę chodnika przy nowym rondzie, od ulicy Białostockiej do krzyża. Najprawdopodobniej uległ zniszczeniu podczas prac przy budowie tego ronda. **Wójt Wiesław Kulesza** odpowiedział, że kwestia zniszczonego odcinka chodnika została zgłoszona wykonawcy. Wykonawca przyznał, że zniszczenie wynika z jego winy, a więc w najbliższym czasie zostanie to naprawione.

Radna Iwona Kalinowska poprosiła o wykoszenie poboczy ulicy Pięknej, Kolejowej i Lisiej, a także zapytała o to, czy coś wiadomo odnośnie przystanku na Białostockiej. **Wójt** powiedział, że PKS zgodził się wreszcie, aby wprowadzić zmianę w zezwoleniu i obsługiwać ten przystanek tak jak to powinno być. Najprawdopodobniej najpóźniej od sierpnia przystanek będzie funkcjonować. Wniosek dotyczący wykoszenia został przyjęty do realizacji.

Przewodniczący Rady Wieczysław Gościk poruszył problem odnośnie fragmentu drogi do Królowego Stojła, na którym w ubiegłym roku były odkrzaczenia poboczy. Jest potrzeba ponownego porządnego wykoszenia i odkrzaczenia. **Wójt** odpowiedział, że niestety krzaki, które porastają to pobocze mają to do siebie, że im częściej są podcinane, tym szybciej się rozrastają. Jego zdaniem w tym przypadku problem może rozwiązać jedynie kruszarka. Wspólnie z Panią Kierownik referatu Inwestycyjnego poszukają rozwiązania dla tego problemu.

Radny Andrzej Wysocki zapytał o ul. Młynową. Wójt odpowiedział, że przygotowanie dokumentacji na ulicę Młynową jest możliwe. Jeżeli będą możliwości w tym roku, podejmiemy temat, a jeżeli nie, przewidzimy to w budżecie na następny rok.

Wolne wnioski i informacje

Radna Monika Ratyńska odczytała i złożyła na ręce Przewodniczącego Rady podziękowanie, które otrzymała od pani dyrektor Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Załukach o treści: „Składam ogromne podziękowanie panu Przewodniczącemu, Radnym Gminy i panu Wójtowi gminy Gródek za wykonanie remontu schodów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Załukach. Remont został przeprowadzony sprawnie i zgodnie z naszymi oczekiwaniami. Dziękujemy za spełnienie naszej prośby i uwzględnienie naszych potrzeb. Życzymy kolejnych udanych realizacji inwestycyjnych w gminie, jednocześnie liczymy na dalszą owocną współpracę”.

Sekretarz Gminy Gródek Roman Tadeusz Łoziński w związku z kwestią schroniska dla dzikich zwierząt, poinformował, iż wnioskodawca potwierdził zaproponowaną przez nas datę spotkania. W związku z tym, 30 czerwca 2021 r. o godzinie 16:00 odbędzie się posiedzenie komisji Gospodarki, Finansów i Rolnictwa w tej sprawie.

Po przyjęciu protokołu XXVI Sesji Rady Gminy Gródek **Przewodniczący Wieczysław Gościk** zamknął obrady XXVII Sesji.

W relacji wykorzystano protokół XXVII Sesji Rady Gminy Gródek

**Opracowanie
Dorota Sulżyk▲**

Sprawozdanie z działalności Wójta Gminy w okresie międzysesyjnym

Poprzednia, XXVI Sesja Rady Gminy Gródek odbyła się w dniu 29 kwietnia 2021 r., uchwały przyjęte na Sesji są realizowane na bieżąco.

1. W okresie międzysesyjnym wydałem następujące zarządzenia:

- w sprawie zmian w budżecie Gminy Gródek na 2021 r.;
- w sprawie określenia sposobu wykonania uchwał Rady Gminy Gródek;
- w sprawie przekazania sprawozdania finansowego Gminy Gródek za 2020 r.;
- w sprawie informacji o wykonaniu budżetu Gminy Gródek w 2020 r.;
- w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym;
- w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargowym;
- w sprawie ustalenia procedury prowadzenia kontroli finansowo-podatkowej w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych u podatników, płatników, inkasentów oraz następców prawnych;
- w sprawie ustalenia planu kontroli podatkowej na 2021 r.;
- w sprawie zmiany planu finansowego Urzędu Gminy Gródek na 2021 r. obejmującego plan budżetu i jednostki;
- w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości mniejszej niż 130 000 złotych;
- w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie zakładowego planu kont oraz przyjętych zasad prowadzenia rachunkowości;
- w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Wójta Gminy Gródek do udziału w zgromadzeniu publicznym oraz upoważnienia do wydania decyzji o rozwiązaniu zgromadzenia publicznego.

2) W zakresie ewidencjonowania przedsiębiorców będących osobami fizycznymi w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, do Urzędu Gminy Gródek wpłynęło 12 wniosków o wpis do Ewidencji, 5 wniosków o wpis działalności, 5 wniosków o zmianę wpisu, 1 wniosek o wykreślenie działalności gospodarczej oraz 1 wniosek o wznowienie działalności. Złożone wnioski zostały przekształcone na formę dokumentu elektronicznego i przekazane za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

3) W zakresie spraw inwestycyjnych:

- W dniu 15 czerwca 2021 r. już po raz trzeci ogłoszono postępowanie o udzielenie zamówienia na zadanie pn. „Remont sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Gródku”. Otwarcie ofert zaplanowano na dzień 30 czerwca 2021 r. W pierwszym przetargu nie wpłynęła żadna oferta, natomiast w drugim złożono jedną ofertę, która aż o ponad 200 tys. zł przewyższała zaplanowaną kwotę.

- Podpisana została umowa z biurem projektowym SANE na sporządzenie dokumentacji projektowej dotyczącej realizacji zadań inwestycyjnych pn.: „Budowa wodociągu w miejscowości Ruda” i „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami (w granicach pasa drogowego) w ul. Jaśminowej w Gródku”. Wartość wykonania dokumentacji stanowiącej przedmiot umowy opiewa na łączną kwotę 18 696,00 zł brutto.

- W zakresie realizacji zadania pn. Przebudowa kładki pieszo-rowerowej na ul. Błotnej w Gródku obecnie oczekujemy na uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego, natomiast w kwestii przebudowy ul. Błotnej dokumentacja jest już kompletna. Po otrzymaniu pozwolenia wodnoprawnego będzie można się ubiegać o pozwolenie na budowę, co w konsekwencji otworzy nam drogę do ogłoszenia przetargu na realizację całego przedsięwzięcia.

- Zawarto umowę z firmą EkoExpert Doradztwo Ekologiczne i Gospodarcze Sp. z o.o. na wykonanie „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Grodek na lata 2021-2036”. Za wykonanie przedmiotu umowy określone zostało wynagrodzenie na kwotę 7 380,00 zł brutto.

- Wykonano elewację gminnego budynku zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej w miejscu gdzie mieścił się gabinet rehabilitacji.

- Odnowione zostały schody prowadzące do gminnego budynku użytko-

wanego przez Niepubliczną Szkołę Podstawową oraz Punkt Przedszkolny w miejscowości Załuki.

- Dokupiono i zamontowano nowe urządzenia do ćwiczeń na świeżym powietrzu w ramach istniejącego kompleksu siłowni zewnętrznej w Zarzeczanach.

- Otrzymaliśmy kwotę 600.000,00 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na poprawę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Do wspomnianego Funduszu występowaliśmy z dwoma wnioskami, pierwszy dotyczył sprawy priorytetowej w postaci rozbudowy Urzędu, drugi gospodarki wodno-ściekowej.

- Wyremontowano scenę nad zalewem w Zarzeczanach poprzez wymianę desek podłogowych sceny oraz jej odmalowanie.

- W zakresie bieżącego utrzymania dróg wykonano następujące prace :

a) zlecono czyszczenie studzienek ściekowych deszczowych znajdujących się na drogach gminnych w Gródku i Waliłach- Stacji w ilości 31 szt.;

b) zlecono równanie dróg na terenie Gminy Gródek i wykonanie podsypki żwirowej na fragmentach dróg, gdzie jest to niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego i minimalizacji utrudnień w ruchu drogowym wszystkich użytkowników;

c) zlecono wykoszenie poboczy wzdłuż dróg gminnych tj. ul. Rzemieślniczej, ul. Szkolnej i drogi prowadzącej do Walił Dworu;

d) uzupełniono ubytki w nawierzchni asfaltowej poprzez zasypanie asfaltem „na zimno" dołów w drodze gminnej w miejscowościach Waliły – Dwór, Nowosiółki;

e) wymieniono wszystkie znaki pionowe w miejscowości Nowosiółki i zamontowano tablice oznaczające początek i koniec terenu zabudowanego;

f) zlecono wykonanie oznakowania poziomego oznaczającego postój osobom niepełnosprawnym na parkingu przy ulicy Południowej w Gródku;

g) zlecono przegląd wszystkich progów zwalniających na terenie Gródka po sezonie zimowym oraz naprawę i uzupełnienie brakujących elementów progów zwalniających na ulicy Wojska Polskiego i ulicy Południowej w Gródku;

h) zlecono remont fragmentu drogi gminnej w miejscowości Downiewo, czyszczenie pasa drogowego z krzaków i usypanie żwirem drogi na długości około 150 m;

i) zlecono pomalowanie pasów drogowych na gminnych drogach tj. ul. Fabrycznej i Michałowskiej oraz pomalowanie znaku poziomego STOP na ul. Młynowej w Gródku.

- Ponadto wydałem po jednej decyzji w sprawach uzgodnienia lokalizacji przyłącza sieci wodociągowej, uzgodnienia lokalizacji zjazdu z drogi gminnej, lokalizacji urządzeń w pasie drogowym dróg gminnych, określenia warunków udzielenia zezwolenia na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych oraz dwie decyzje w sprawie uzgodnienia projektowanego elektroenergetycznego przyłącza kablowego nN 0,4 kV.

4) W ramach bieżącej działalności Urzędu Gminy:

- w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego wydano 23 decyzje o warunkach zabudowy;

- wydano 4 decyzje zatwierdzające podział nieruchomości;

- wpłynęło 13 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew od osób fizycznych – do 6 zgłoszeń nie wniesiono sprzeciwu, 7 postępowań jest w toku.

5) **Realizując zadanie nałożone przez Wojewodę Podlaskiego decyzją nr ZK-I.967.70.2021.RK z dnia 12 stycznia 2021 r.** w okresie międzysesyjnym zorganizowano 8 transportów do punktu szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. Transport organizowany jest dla osób, które zgłaszają taką potrzebę do gminnego koordynatora ds. szczepień (tel.: 884 218 333) i spełniają określone kryteria.

6) W dniu 10 czerwca 2021 r. Wojewoda Podlaski decyzją ZK--I.967.333.2021.RK nałożył na Wójta Gminy Gródek zadanie polegające na podjęciu działań promocyjnych, w tym organizacyjnych, technicznych lub organizacyjno-technicznych, mających na celu zwiększenie liczby mieszkańców (w szczególności w wieku 60+) poddających się szczepieniu przeciw COVID-19.

7) Według danych opublikowanych na portalu gov.pl dotyczącym szczepień w Polsce poziom zaszczepionych mieszkańców gminy Gródek na dzień 23 czerwca 2021 r. wygląda następująco:

Liczba osób zaszczepionych przynajmniej jedną dawką wg grup wiekowych:

Liczba ludności wg stanu na dzień 31.12.2020 r.	5093
Pacjenci zaszczepieni przynajmniej jedną dawką	1949
Pacjenci w pełni zaszczepieni	1416
Procent pacjentów zaszczepionych pełną dawką	**27,8 %**

Biorąc pod uwagę procent mieszkańców gminy zaszczepionych pełna dawką gmina Gródek, na 15 gmin powiatu białostockiego, zajmuje 9 miejsce i 22 w województwie podlaskim na 118 gmin.

Grupa wiekowa	Liczba osób w danej grupie wiekowej	Liczba osób zaszczepionych przynajmniej jedna dawka	% pacjentów zaszczepionych przynajmniej jedną dawką
0 – 11 lat	533	0	0
12 – 19 lat	384	32	8,33%
20 – 39 lat	1253	303	24,18%
40 – 59 lat	1325	566	42,72%
60 – 69 lat	741	458	61,81%
70+ lat	857	590	68,84%

8) W związku z ogłoszonym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku naborem wniosków do programu usuwania azbestu złożono do Funduszu wniosek o dotację AZBEST 2021/2022 w wysokości 40% kosztów kwalifikowanych na realizację zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Gródek". Wszystkie złożone do Urzędu wnioski przez właścicieli nieruchomości w latach 2018-2021 o nieodpłatną utylizację zdeponowanych płyt azbestowo--cementowych zostały uwzględnione we wniosku złożonym przez Gminę. W ramach realizacji zadania planowana jest utylizacja 123,84 ton odpadów azbestowo-cementowych zmagazynowanych na 78 posesjach w gminie Gródek. Koszt całkowity zadania netto – 37 152,00 zł, wnioskowana dotacja - 14 860,80 zł, środki własne netto - 22 291,20 zł.

9) W ramach współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku w dniu 30 czerwca 2021 r. w godz. 9.00-14.00 na sali konferencyjnej w budynku GCK w Gródku pełnić będzie dyżur doradca energetyczny Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

10) Ponadto, w omawianym okresie uczestniczyłem:

- W obchodach Dnia Bibliotekarza i Bibliotek.

- W akcji czytelniczej pn.: „Czytamy legendy" w ramach programu Tydzień Bibliotek 2021 organizowanej przez Bibliotekę Publiczną w Gródku.

- W telekonferencji kończącej projekt pod nazwą „Transgraniczna Sieć Na Rzecz Zrównoważonego Zarządzania Transportem" realizowany przez Powiat Białostocki (Beneficjent wiodący) wraz z trzema partnerami: Grodnieński Rejonowy Komitet Wykonawczy, Przedsiębiorstwo Komunalne Projektowo – Remontowo – Budowlane „GRODNOOBLDORSTROJ" oraz Gminą Gródek.

- W Dniach Gródka.

- W zakończeniu roku szkolnego 8 klas Szkoły Podstawowej w Gródku.

- w posiedzeniach Komisji Rady Gminy Gródek.

- Z przedstawicielami PKS NOVA Sp. z o.o. w zakresie ewentualnego powiększenia liczby kursów umożliwiających dojazd naszych mieszkańców do Białegostoku i z powrotem.

- Z przedstawicielami Zakładu Energetycznego PGE Dystrybucja w temacie dzierżawionych przez nas słupów na których zlokalizowana jest infrastruktura telekomunikacyjna.

Gródek, dnia 25 czerwca 2021 r.

Wiesław Kulesza Wójt Gminy Gródek

APEL WÓJTA GMINY GRÓDEK W SPRAWIE SZCZEPIEŃ

Szanowni Państwo! Mieszkańcy Gminy Gródek!

Ostatni rok był dla nas wszystkich szczególnie trudny. Związane było to z trwającą na całym świecie epidemią koronawirusa SARS-Cov-2. Musieliśmy zmienić swoje dotychczasowe przyzwyczajenia i nauczyć się żyć w całkiem nowej rzeczywistości, ograniczając przy tym do minimum wszelkie kontakty społeczne. Każdego z nas mniejszym lub większym stopniu dotknęła epidemia.

Szczepienia mają pomóc ochronić zdrowie nasze i naszych najbliższych, a ostatecznie zapewnić nam wszystkim zbiorową odporność na koronawirusa. Aby tak się jednak stało, musi zaszczepić się jak najwięcej z nas.

Zwracam się zwłaszcza do naszych drogich Seniorek i Seniorów. Skorzystajcie z tego, aby nie narazić się na zakażenie i ciężki przebieg choroby. Chrońcie swoje zdrowiei życie. Potrzebują Was bliscy, rodzina i przyjaciele…

Apeluję jeszcze do Radnych i Sołtysów, znających najbardziej mieszkańców w swoich okręgach i sołectwach o zwrócenie szczególnej uwagi na osoby starsze, być może samotne, schorowane, które mogą mieć trudności z rejestracją na szczepienie przeciw Covid-19, potrzebują transportu na szczepienie, bądź wymagają szczepienia w miejscu zamieszkania. Bardzo proszę o zgłaszanie takich informacji do Urzędu Gminy. Postaramy się pomóc takim osobom.

Jeszcze raz apeluję więc o skorzystanie z możliwości ochrony przeciwko Covid-19, jaką daje szczepionka. Liczę na to, że dzięki temu uda nam się możliwie jak najszybciej wrócić do normalnego życia i znowu w pełni się nim cieszyć. To w dużej mierze od naszej odpowiedzialności za nas samych, nasze rodziny i sąsiadów zależy powstrzymanie epidemii.

Wójt Gminy Gródek
Wiesław Kulesza

WOLNE TERMINY NA SZCZEPIENIE PRZECIW COVID-19!

NZOZ Ośrodek Zdrowia w Gródku zaprasza do rejestracji na szczepienie mieszkańców gminy Gródek. Nadal są wolne terminy na szczepienie – rejestracja osobista lub telefoniczna 85 7180 051.

Uwaga! Punkt szczepień w Gródku zostanie zamknięty z chwilą braku chętnych na szczepienie.

Szczepienia w gminie Gródek (gmina wiejska) - dane z dn. 15.07.2021 r.
Liczba zaszczepionych min. 1 dawką: 2 161
Liczba mieszkańców w pełni zaszczepionych: 1 880
Liczba mieszkańców: 5 093
Procent zaszczepionych min. 1 dawką: 42,4%
Procent mieszkańców w pełni zaszczepionych: 36,9%
Miejsce w rankingu ogólnopolskim: 953

„Dni Gródka" wróciły po latach!

Na pewno wielu z Was pamięta „Święto Gródka", którego ostatnia edycja miała miejsce 10 lat temu. I właśnie w czerwcu udało się reaktywować to wydarzenie, w nowej formule, z nową nazwą „Dni Gródka", ale w tym samym miejscu – w amfiteatrze nad zalewem w Zarzeczanach. Przez trzy dni (od piątku 11 czerwca do niedzieli 13 czerwca) mieszkańcy naszej gminy i osoby przyjezdne mogły skorzystać z bardzo wielu atrakcji przygotowanych przez GCK w Gródku, Gminę Gródek oraz partnerów wydarzenia. Najważniejsze, że po ponadrocznej przerwie mogliśmy się w końcu spotkać na plenerowym evencie.

Nasze wydarzenie było pierwszym w powiecie po ogłoszeniu nowego rozporządzenia dotyczącego organizacji imprez plenerowych, dlatego musieliśmy się zmierzyć z interpretacją wielu przepisów i wymogów. Mieliśmy wiele telefonów od dyrektorów innych instytucji kultury w sprawie organizacji podobnych eventów. Wszystko odbyło się zgodnie z obowiązującym reżimem sanitarnym. A zespół ochrony przyznał, że podczas imprezy było wyjątkowo spokojnie, bez jakichkolwiek incydentów.

Wszystkich zebranych ze sceny powitała prowadząca imprezę Dyrektor GCK w Gródku Magdalena Łotysz, Wójt Gminy Gródek Wiesław Kulesza, Przewodniczący Rady Gminy Wieczysław Gościk i Wicestarosta Powiatu Białostockiego Roman Czepe. – *U Państwa zawsze jest miło i serdecznie, jest atmosfera, którą nie wszędzie się spotyka. Cudownie śpiewacie.*Piłkarze z GKS Gródek, których scena z trudem pomieściła, świetnie się zaprezentowali. Daniel Owerczuk przedstawił wszystkich piłkarzy, opowiedział o drużynie, która powstała rok temu. Z radością przekazał informację, że jej cel – awans do ligi okręgowej został właśnie tydzień temu osiągnięty. Swoim sponsorom piłkarze wręczyli pamiątkowe spersonalizowane koszulki. Zaprosili również na sobotni mecz i świętowanie awansu. Jeszcze przed muzycznymi atrakcjami można było sprawdzić swoją wiedzę z zakresu przepisów ruchu drogowego w konkursach z Automobilklubem Podlaskim

Na piątkowej scenie zaprezentowały się stęsknione za publicznością wszystkie zespoły wokalno-muzyczne działające przy gródeckim GCK: Rozśpiewany Gródek, Jesienny liść, Kalina, Chutar, dziecięco-młodzieżowe w nowych strojach: Vena Mini oraz Studio wokalne GCK. Gwiazdą wieczoru był Zenon Martyniuk, który razem z zespołem na żywo wystąpił ze swoimi największymi przebojami. Znany wszystkim idol disco-polo przyciągnął do amfiteatru nad zalewem w Zarzeczanach tłumy. Po koncercie Zenka odbyła się zabawa ludowa z zespołem METRO w ramach zadania pn. organizacja Międzynarodowego Festiwalu „Siabrouskaja Biasieda" oraz Letnich Zabaw przy muzyce białoruskiej w gminie Gródek.

Sobota należała do dzieci. Dzięki finansowemu wsparciu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych najmłodszym mieszkańcom naszej gminy zapewniono liczne bezpłatne atrakcje, m.in: konkursy, dmuchańce, animacje, eurobungee, byk rodeo, gigantyczne piłkarzyki. To był naprawdę przysłowiowy „strzał w dziesiątkę", od 11-ej do 17-ej dzieciaki szalały, korzystając ze wszystkich przyjemności. Ale i starsi mieli sporo uciech, zwłaszcza podczas zawodów na byku rodeo (I miejsce zdobył Marcin Wasilewski, II – nasza wolontariuszka Anna De

Stefani i III – Jan Łotysz). Swoje stoiska promocyjne miała m.in. Biblioteka Publiczna. O ile w piątek i sobotę do godziny 17-ej pogoda nam sprzyjała, to wieczorny deszcz pokrzyżował plany związane z plenerowym kinem familijnym i filmem pt. „Był sobie pies 2", który trzeba było przenieść do sali kinowej naszego domu kultury.

W ramach Dni Gródka odbyły się wydarzenia towarzyszące: ŚWIĘTO PIŁKI NOŻNEJ W GRÓDKU na stadionie w Zarzeczanach 12.06.2021 r. (mecz piłki nożnej GKS Gródek vs. Żubr Drohiczyn, oprawa i doping kibiców, atrakcje i konkursy dla dzieci, darmowy grill, świętowanie awansu), 40. Rajd Podlaski – Automobilklub Podlaski – 12-13.06.2021 oraz WYŚWIĘCENIE MOGIŁY POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH I ODSŁONIĘCIE TABLICY w Raduninie – 13.06.2021, godz. 14.00 (więcej na ten temat w tym numerze).

Na placu nad zalewem ponadto rozstawiły się liczne stoiska handlowe, zbierano również fundusze dla Nikosia i Mikołajka - chorych chłopców na SMA.

Organizatorzy: Gmina Gródek, Gminne Centrum Kultury w Gródku

Partnerzy: Fast Event, Automobilklub Podlaski, GKS Gródek, USS „Gryfik", Biblioteka Publiczna w Gródku, OSP Gródek, Automobilklub Podlaski, Kino letnie, Casablanca Catering

Patronat medialny: Bialostockie.eu, Wiadomości Gródeckie - Haradockija Nawiny

Zabawa ludowa z zespołem METRO odbyła się w ramach zadania pn. Organizacja Międzynarodowego Festiwalu „Siabrouskaja Biasieda" oraz Letnich Zabaw przy muzyce białoruskiej w gminie Gródek, które zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Dorota Sulżyk▲

Odnaleziona mogiła powstańców w Raduninie

13 czerwca odbyło się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie pomnika na mogile powstańców styczniowych w Raduninie poległych 29 kwietnia 1863 roku w bitwie w uroczysku Piereciosy. Uroczystość, która była wydarzeniem towarzyszącym w ramach Dni Gródka, została zorganizowana dzięki staraniom mieszkańców gminy Gródek – szczególnie Tadeusza Filipczuka, a także Krzysztofa Tarasewicza oraz Stowarzyszenia Grupa Wschód z Białegostoku.



Fot. Dorota Sulżyk | GCK w Gródku

Pomimo rzęsistego deszczu na porośniętym drzewami pagórku zebrało się wiele osób, które wzięły udział w podniosłym wydarzeniu. Ksiądz Stanisław Kochanowski – proboszcz parafii w Gródku – celebrował mszę w intencji poległych oraz dokonał poświęcenia pomnika. Krzysztof Łaziuk z Nadleśnictwa Supraśl – znawca i pasjonat lokalnej historii, wygłosił referat historyczny, w którym przybliżył okoliczności starcia pod Piereciosami. Po ceremonii głos zabrali goście: Wójt Gminy Gródek Wiesław Kulesza, Burmistrz Supraśla Radosław Dobrowolski, mieszkanka wsi Radunin Lucja Orzechowska (aktywna miłośniczka historii swojej wsi). Na zakończenie delegacje (Wójt Gminy Gródek wraz z Dyrektor GCK Magdaleną Łotysz, funkcjonariusze Placówki SG w Bobrownikach, pracownicy Nadleśnictwa Waliły, przedstawiciele Polskiego Związku Łowieckiego) oraz mieszkańcy gminy Gródek oraz miejscowości Radunin złożyli wieńce i zapalili znicze. Wartę honorową przy pomniku pełnili harcerze z 1 PDH Faustyna.

W poprzednim numerze WG-HN wspominaliśmy o tym, w jaki sposób doszło do odkrycia nieznanej mogiły. Jak dowiedziałam się od Tadeusza Filipczuka – mieszkańca Gródka, „zakręconego", zapalonego miłośnika historii lokalnej, miejsce mogiły udało się ustalić jesienią ubiegłego roku. Było to związane z pracami grupy osób w Piereciosach (należy do niej Tadeusz Filipczuk) związanych z Adamem Sikorskim i jego programem telewizyjnym „Było, nie minęło". „Podczas udziału w tym programie jedna z mieszkanek Radunina powiedziała mi, że jest jeszcze jedna mogiła powstańcza – w Raduninie – opowiada pan Tadeusz. – I zaczęliśmy szukać tej mogiły i różnych opowieści na jej temat." Przy współpracy z Adamem Sikorskim udało się pozytywnie zweryfikować autentyczność odkrycia. Tadeusz Filipczuk jest bardzo szczęśliwy, że udało się znaleźć tę mogiłę, bardzo chciał na nowo odkryć to miejsce i trwale je upamiętnić. Zgłosił się do Stowarzyszenia Grupa Wschód z propozycją, by wspólnymi siłami i skromnymi środkami w jakiś sposób godnie upamiętnić tę mogiłę. Myślał, że uda się postawić ten pomnik na rocznicę powstańczej bitwy w kwietniu, ale trzeba było poczekać na orła powstańczego, którego zrobił kolega. Większość prac wykonał sam z Adamem Wasilukiem ze Stowarzyszenia Grupa Wschód – kamieniarzem z Karakul, który zrobił napis na ogromnym, ponad dwustukilogramowym kamieniu. Przy montażu i pracach porządkowych pomagali koledzy ze Stowarzyszenia Grupa Wschód. Na płycie czytamy: „W tej mogile pod wiekowymi sosnami leżą powstańcy polegli 29 kwietnia 1863 r. w boju pod Piereciosami za wolność, honor i ojczyznę. Gloria Victis". – Będę dbał o to miejsce, dopóki będę żył. Jestem szczęśliwy, że się udało. O tym grobie wszyscy zapomnieli. Teraz możemy złożyć hołd tym chłopakom, którzy polegli.


Fot. Dorota Sulżyk | GCK w Gródku

Bardzo szczegółową historię przypominającą wydarzenia z kwietnia 1863 r. opowiedział Krzysztof Łaziuk. Podkreślił, że jest to kolejne miejsce przywrócone naszej pamięci lokalnej. Badania nad bitwą pod Piereciosami zapoczątkowano już 10 lat temu, wiele tajemnic czeka jeszcze ciągle na odkrycie. Ta mogiła pod Raduninem, w której spoczywają powstańcy, jest fragmentem tych większych wydarzeń pod Piereciosami. Dwa dni po bitwie, kiedy Rosjanie już stąd odeszli, miejscowy szlachcic z Radunina – Sobolewski, wysłał dwa wozy na zbieranie poległych ciał. Jeden w stronę Królowego Stojła, drugi na drogę górańską i na tych 2 wozach przywieziono ciała zabitych żołnierzy. Pochowano ich w mogile na tej górce. Kilka dni później odnaleziono jeszcze jedną partię zabitych przez Rosjan, którą tu dochowano.

Lucja Orzechowska, która zabrała głos i podziękowała w imieniu

mieszkańców Radunina powiedziała: „Odsłonięcie tego pomnika na tej mogile jest dla nas też powodem, aby przypomnieć to, co pamiętamy z dzieciństwa. Pamiętamy to miejsce jako mogiłki, gdzie były małe groby „niepornych" dzieci, gdzie, jak mówiły nasze bacie i dziadkowie spoczywają żołnierze i ofiary tyfusu z okresu międzywojennego, gdzie, jak wspominał mój brat, są szczątki żołnierzy z wielonarodowej armii napoleońskiej. To dzisiejsze spotkanie jest przyczynkiem do tego, żeby napisać historię, którą nosimy w naszych sercach i pamięci". Podkreśliła, że trzeba troszczyć się o pamięć historyczną, bo naród bez przeszłości jest narodem bezdomnym. Pani Taisa Lisowska z Radunina potwierdza, że na to miejsce od zawsze mówiono – Mogiłki, Mahiłki. Pamięta, że jak przybiegała tu jako dziecko, były tu malutkie groby, krzyżyki. Potwierdza, że chowano tu wcześniaków, zmarłych na tyfus, prawdopodobnie również osoby rozstrzelone po wojnie przez bandy, chowano tu żołnierzy polskich i radzieckich, „wszyscy są tutaj". Na skraju wzniesienia stoi krzyż postawiony kilkanaście lat temu.

Jak dotrzeć do mogiły? We wsi Radunin należy minąć kapliczkę i skręcić w pierwszą drogę w prawo w stronę łąk. Mogiła znajduje się na wzniesieniu z sosnami.

DOROTA SULŻYK▲

11-12 CZERWCA 2021
FOT. PRACOWNICY GCK



Dni Gródka





























| PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT |

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY

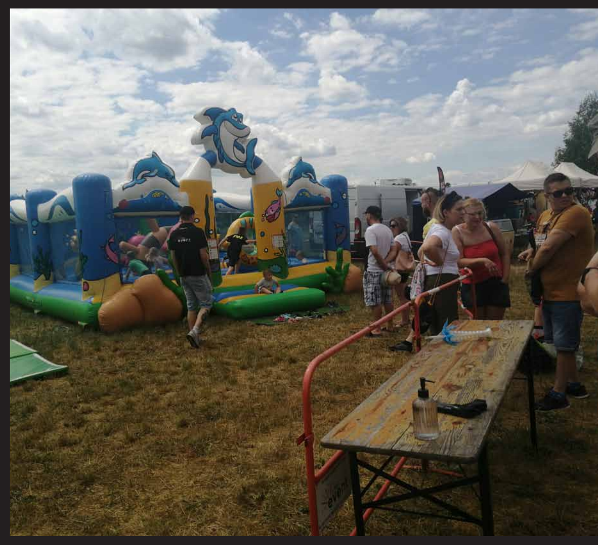
WERTEP FESTIVAL

2021

4 SIERPNIA, GODZ. 17^{00}

PLAC ZA GCK

WSTĘP WOLNY!





Wójt Gminy Gródek
Gminne Centrum Kultury w Gródku
serdecznie zapraszają na

Войт Гміны Гарадок
Гмінны Цэнтр Культуры ў Гарадку
сардэчна запрашаюць на

XXI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL

XXI МІЖНАРОДНЫ ФЕСТЫВАЛЬ

Siabrouskaja Biasieda

Сяброўская Бяседа

GRÓDEK - AMFITEATR NAD ZALEWEM W ZARZECZANACH 31 LIPCA 2021, GODZ. 17^{00}

ГАРАДОК- АМФІТЭАТР НАД ЗАЛІВАМ У ЗАРЭЧАНАХ 31 ЛІПЕНЯ 2021, ГАДЗ. 17^{00}

AS
PADLASKI WIANOK
BATAREJA
SOUVENIR
DOBRYJE GRAJKI
CHUTAR
KALINA
VENA
JESIENNY LIŚĆ
STUDIO WOKALNE GCK
ROZŚPIEWANY GRÓDEK

АС
ПАДЛЯШСКІ ВЯНОК
БАТЭРЭЯ
СУВЕНІР
ДОБРЫЯ ГРАЙКІ
ХУТАР
КАЛІНА
ВЕНА
АСЕННІ ЛІСТ
ВАКАЛЬНАЯ СТУДЫЯ ГСК
РАЗСПЯВАНЫ ГАРАДОК

GWIAZDA WIECZORU
ЗОРКА ВЕЧАРА
czeremszyna

W PROGRAMIE: KONCERTY ZESPOŁÓW, KONKURSY, DEGUSTACJA KUCHNI REGIONALNEJ, ZABAWA LUDOWA, STREFA DLA DZIECI, WYSTAWCY, GASTRONOMIA ORAZ INNE ATRAKCJE

У ПРАГРАМЕ: КАНЦЭРТЫ КАЛЕКТЫВАЎ, КОНКУРСЫ, ПРЭЗЕНТАЦЫІ РЭГЯНАЛЬНАЙ КУХНІ, ЗАБАВА, ЗОНА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ, СТЭНДЫ ЭКСПАНЕНТАЎ, ГАСТРАНОМІЯ ДЫ ІНШЫЯ АТРАКЦЫЁНЫ

ORGANIZATORZY / АРГАНІЗАТАРЫ:





PATRONAT MEDIALNY / МЕДЫЯ-ПАТРАНАТ:











Wiadomości Gródeckie
Haradockija Nawiny

SPONSORZY / СПОНСАРЫ:





WYDARZENIE WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ POWIAT BIAŁOSTOCKI

ZREALIZOWANO DZIĘKI DOTACJI MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI



Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

ЗРЭАЛІЗАВАНА ДЗЯКУЮЧЫ ДАТАЦЫІ МІНІСТРА ЎНУТРАНЫХ СПРАЎ І АДМІНІСТРАЦЫІ

ZESKANUJ KOD TELEFONEM



WWW.GCKGRODEK.PL
FB: GRODEKGCK

„Ona jest taka z natury”

W naszym GCK rozpoczął się projekt „Ona jest taka z natury” - VI edycji Konkursu „Zapraszamy do Gry – lokalne projekty edukacji kulturowej”, realizowanego w ramach zadania „Bardzo Młoda Kultura” w woj. podlaskim przez Podlaski Instytut Kultury. Zadanie Bardzo Młoda Kultura w woj. podlaskim realizowane jest przez Podlaski Instytut Kultury w Białymstoku, w ramach prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury programu Bardzo Młoda Kultura 2019–2021. 22 czerwca instr. Maria Mieleszko przeprowadziła warsztaty plastyczne w Załukach, z kolei 14 lipca w domu kultury powstawały pomysłowe deseczki ze zwrotami grzecznościowymi (wkrótce zobaczycie je na drzewach nad zalewem w Zarzeczanach). 29 czerwca Mateusz Tymura poprowadził warsztaty emocji z przedszkolakami z Przedszkola Samorządowego w Gródku.


Fot. Magda Łotysz | GCK w Gródku


Fot. Grzegorz Karpowicz | GCK w Gródku


Fot. Grzegorz Karpowicz | GCK w Gródku

Warsztaty z Mateuszem Tymurą w Przedszkolu

Warsztaty z instr. Marią Mieleszko w Załukach

Festyn rodzinny w Załukach

3 lipca na placu szkolnym w Załukach odbył się Festyn Rodzinny dla mieszkańców. Były gry, zawody, konkursy... oraz wspólne ognisko i tańce. Dziękujemy wszystkim przybyłym .

Specjalne podziękowania należą się: Sołtysowi Pawłowi Koronkiewiczowi i Radzie Sołeckiej, druhom Ochotniczej Straży Pożarnej w Załukach, Irenie Koronkiewicz i Monice Ratyńskej ze Stowarzyszenia Załuki nad Supraślą oraz Irenie Suprun Dyrektor Niepublicznej Szkoły w Załukach.



Fot. Radek Kulesza | GCK w Gródku



Fot. Radek Kulesza | GCK w Gródku


Fot. Magda Łotysz | GCK w Gródku

| PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT | PLAKAT |

Gminne Centrum Kultury w Gródku,
Radna, Sołtysi i Rady Sołeckie wsi:
Królowy Most i Kołodno
serdecznie zapraszają na

ZABAWĘ NA ANNĘ W KRÓLOWYM MOŚCIE

Гмінны Цэнтр Культуры ў Гарадку,
Радная, Солтысы і Салэцкія Рады вёсак:
Каралёвы Мост ды Калодно
шчыра запрашаюць на

ЗАБАВУ НА ГАННУ Ў КАРАЛЁВЫМ МОСЦЕ

W PROGRAMIE:
WYSTĘPY ZESPOŁÓW DZIAŁAJĄCYCH PRZY GCK I GOŚCI
LAILAND
VIESNA
SIABRY

У ПРАГРАМЕ:
ВЫСТУПЫ КАЛЕКТЫВАЎ ДЗЕЙНІЧАЮЧЫХ ПРЫ ГЦК І ГАСЦЕЙ
ЛАЙЛАНД
VIESNA
ВЯСНА



VIESNA

Lailand

7 SIERPNIA ЖНІЎНЯ

boisko w Królowym Moście

godz. 19.00

CHROŃ SIEBIE I INNYCH! STOSUJ SIĘ DO ZASAD BEZPIECZEŃSTWA COVID-19!

ORGANIZATOR: Gminne Centrum Kultury w Gródku

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

ZREALIZOWANO DZIĘKI DOTACJI MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
ЗРЭАЛІЗАВАНА ДЗЯКУЮЧЫ ДАТАЦЫІ МІНІСТРА ЎНУТРАНЫХ СПРАЎ І АДМІНІСТРАЦЫІ

Dzień Bibliotekarza i Biblioteki



Fot. Biblioteka Publiczna w Gródku

7 maja obchodziliśmy Dzień Bibliotekarza i Biblioteki. Z tej okazji nasza bibliotekarka Ewelina Karczemna upiekła przepiękny tort. Świętowaliśmy wspólnie w bibliotece z Gminnym Centrum Kultury w Gródku i Urzędem Gminy w Gródku. Dziękujemy naszym wspaniałym czytelnikom za odwiedzanie nas i korzystanie z usług naszej placówki.

Pamiętajcie, że to my jesteśmy dla WAS!

Uwalniamy książki

15 czerwca 2021 r. nasza biblioteka przyłączyła się do Ogólnopolskiego Święta Wolnych Książek. Na holu przed biblioteką zostało ustawione pudło, w którym ułożyliśmy książki. Woluminy bez wypożyczania możecie wziąć do domu, przeczytać i podać dalej. Zupełnie za darmo. A jeśli zalegają Wam w domu jakieś ciekawe książki, to również możecie je przynieść do nas i odłożyć do pudełka. Niedługo w Gródku powstaną takie miejsca, w których przez całą dobę będzie można wymieniać się książkami. Biblioteka w sprawie budowy budek na książki liczy na współpracę z warsztatami stolarskimi, tartakami i osobami prywatnymi.

Czytanie pod chmurką

Biblioteka i Filia Biblioteki Publicznej w Załukach zorganizowały w dniach 15 – 22.06.2021 r. akcję „Czytanie pod chmurką". W zajęciach bibliotecznych brały udział przedszkolaki z Przedszkola Samorządowego w Gródku i Punktu Przedszkolnego w Załukach. Dzieci z uwagą wysłuchały bajek, wierszy i opowiadań czytanych przez panie bibliotekarki. Chętnie opowiadały, jakie książki lubią najbardziej i przy jakich opowieściach czytanych przez rodziców, dziadków czy starsze rodzeństwo najchętniej zasypiają. Przedszkolaczki wykazały się bardzo dużą wiedzą podczas zabawy, rozpoznając i dopasowując dany przedmiot do odpowiedniej bajki.

Przypominamy o akcji „Mała książka – Wielki człowiek", gdzie dzieci, wypożyczając książki zbierają naklejki. Po zebraniu 10 naklejek otrzymują dyplom „Super czytelnika" i nagrodę.

Serdeczne podziękowania Paniom: Agnieszce Litwin, Grażynie Bajko, Beacie Bućko, Katarzynie Tarasewicz, Anecie Lewickiej, Ewie Gasperowicz, Emilii Kazberuk, Alinie Hajduczenia, Katarzynie Lewczuk, Lilii Gierasimczyk, Elżbiecie Siliwoniuk, Justynie Wasilewskiej i Marcie Dzienisik za przybycie.

Rozstrzygnięcie konkursu „Mój ulubiony bohater książkowy"

W ramach konkursu plastycznego „Mój ulubiony bohater książkowy" zorganizowanego przez Bibliotekę Publiczną w Gródku wpłynęło 75 prac przedszkolaków w grupach wiekowych 3, 4, 5, 6 lat. Jury w składzie Maria Mieleszko – plastyczka z GCK, Dorota Sulżyk – redaktor naczelna WG, Anna De Stefani – wolontariuszka z GCK, Elżbieta Mieleszko- Jarocka – starszy bibliotekarz. Najczęściej ilustrowanymi bajkami były „ Czerwony Kapturek", „Świnka Peppa", „Kubuś Puchatek". Prace oceniano w poszczególnych kategoriach wiekowych.

Kategoria 4 - latki: Jan Romaniuk – I miejsce, Gabriel Szeremeta – II miejsce, Malwina Józwowicz – III miejsce;

Kategoria 5 – latki: Kamila Bukowska – I miejsce, Amelia Karczemna – II miejsce, Magdalena Kochanowicz – II miejsce, Paulina Majewska – III miejsce, Michalina Kubiak – III miejsce;

Kategoria 6 – latki: Marcel Ejsmont – I miejsce, Marcin Czeraszewski – II miejsce, Julia Seweryn - III miejsce.

Wszystkie przedszkolaki, które brały udział w konkursie zapraszamy wraz z opiekunami do biblioteki po odbiór nagród i dyplomów.

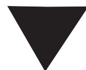
Katarzyna Rogacz

Wieści szkolne

Podsumowanie roku szkolnego

Rok szkolny 2020/2021, z pomyślnym wynikiem zakończyło 298 uczniów Szkoły Podstawowej w Gródku. Wszyscy uczniowie otrzymali promocję do klasy programowo wyższej, a 32 spośród Nich ukończyło szkołę. Był to bardzo trudny dla wszystkich rok. Pandemia wymusiła na nas kształcenie zdalne, hybrydowe i w niewielkiej części roku szkolnego realizowano tradycyjne nauczanie. Z powodu zimna zawieszono 3 dni zajęć (20,21,22.01.2021) dla klas 1-3, które odpracowane zostały w maju. Uczniowie klas 4 - 8 uzyskali bardzo wysoką średnią, która wyniosła 4,5. Natomiast frekwencja roczna osiągnęła poziom 89,2%. W naszej szkole, na 208 uczniów klas starszych, aż 36 z nich uzyskało celujące i bardzo dobre oceny. Czwórkowych uczniów było 76, dostatecznych 42 i 54 osoby zakończyły rok z ocenami dopuszczającymi. Nie było ocen niedostatecznych. Również oceny z zachowania były bardzo wysokie. Zachowanie wzorowe otrzymało - 22,1%, bardzo dobre - 42,3%, dobre – 23,4%, poprawne - 9,1% i nieodpowiednie – 2,9%. W klasach 1-3 uczyło się 90 uczniów i oni wszyscy otrzymali promocję do następnej klasy. Klasyfikacja uczniów młodszych jest w formie opisowej. Nauczyciele wyróżnili 44 uczniów, a 10 uznano za wymagających pomocy. Również oceny z zachowania były wyższe niż w poprzednim semestrze, żaden uczeń nie otrzymał oceny nieodpowiedniej, czy nagannej. Frekwencja roczna w klasach 1-3 wyniosła 90,7%. Najlepsi uczniowie klas 4 – 8 ze średnią powyżej 4,75 i uczniowie klas 1 – 3 wyróżnieni przez nauczycieli zostali nagrodzeni książkami zakupionymi przez Radę Rodziców. W tym roku w szkole pracowało 49 nauczycieli.

W trakcie tego roku wspieraliśmy naszych uczniów, np. były to zajęcia specjalistyczne dla 75 uczniów zdiagnozowanych przez Powiatową Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Białymstoku. Uczęszczali oni na zajęcia logopedyczne, rewalidacyjne, kompensacyjno – korekcyjne, socjoterapeutyczne. Jeden uczeń realizował nauczanie indywidualne w domu. Odbywały się również zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze. Uczniowie zdolni uczęszczali na zajęcia rozwijające uzdolnienia, realizowane były zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, pracowały koła zainteresowań, prowadzono innowacje pedagogiczne i projekty edukacyjno – wychowawcze. Każdy chętny uczeń mógł znaleźć ciekawe zajęcia pozalekcyjne. Uczniowie uczestniczyli w konkursach szkolnych, regionalnych, ogólnopolskich – odnosząc w nich sukcesy .W trakcie kształcenia zdalnego lub hybrydowego uczniowie korzystali z laptopów pozyskanych w ramach projektów „Zdalna Szkoła", „Zdalna szkoła+", a także z tabletów z bezpłatnym Internetem pozyskanych z programu OSE. Wsparcie finansowe w postaci darmowych obiadów otrzymało 178 uczniów (177 obiadów finansował GOPS, pozostałe Eleos). Mimo, iż nie zrealizowaliśmy





Fot. Małgorzata Grochowska | GCK w Gródku

Tegoroczni absolwenci z Dyrekcją i Wychowawcami

wszystkich działań zaplanowanych w „Kalendarzu uroczystości, imprez i wydarzeń szkolnych", to uczniowie odbyli wycieczki, rajdy i pikniki, jeździli do FastParku, Augustowa, na paintball, pływalnię. Wspieraliśmy i współpracowaliśmy z rodzicami, prowadząc ich pedagogizację poprzez Internet (felietony i artykuły na stronie wwwszkoły), spotykając się z nimi bezpośrednio w szkole lub poprzez rozmowy telefoniczne, czy organizując warsztaty np.: w ramach Programu Unplugged.

Mimo specyficznie trudnego roku - podobnie jak w latach poprzednich przebywał u nas wolontariusz z programu Europejski Korpus Solidarności (dawniej Erasmus+). Pan Jesus Canteli Sanz przyjechał z Hiszpanii i pracował w świetlicy szkolnej, a także angażował się w wiele innych działań pozalekcyjnych (np.: kawiarenka językowa, zajęcia sportowe, wyjazdy na pływalnię). Również nasi wolontariusze byli bardzo aktywni - uczestniczyli w WOŚP, organizowali akcje charytatywne na rzecz ludzi i zwierząt.

W trakcie roku szkoła współpracowała z miejscowym GOPS-em, GCK, Biblioteką, Gazetą HN-WG, GKRPA, Policją, Radą Rodziców. Wszystkim Państwu serdecznie dziękujemy.

Dziękujemy bardzo p. Magdalenie Świerzewskiej/Grand Service w Gródku za sponsorowanie cennej nagrody w konkursie języka angielskiego i p. Arturowi Prusowi za bezinteresowną pracę na rzecz szkoły.

Danuta Garkowska

Ogólnopolski Turniej Unihokeja „Orzysz Cup 21"

5 i 6 czerwca w Orzyszu rozegrano Ogólnopolski Turniej Unihokeja „Orzysz Cup 21". W turnieju wzięły udział zawodniczki i jeden zawodnik UKS Gródek. Wystąpili w kategorii G-13, chociaż większość dziewczynek była z klasy IV. Po zaciętych meczach nasza drużyna uplasowała się na II miejscu. Trener Eugeniusz Sawicki i zawodniczki pragną podziękować niezawodnej Magdzie Lulewicz, która wyjeżdżała z nami po raz drugi i panu Pawłowi Matulewiczowi za opiekę podczas wyjazdu. ***(im)***

Gra historyczno-literacka

Ostatnio uczniowie z klasy VI c uczestniczyli w grze historyczno – literackiej, którą przygotowały Elżbieta Greś i Irena Matysiuk przy pomocy Barbary Konończuk. Podczas wędrówki ulicą Chodkiewiczów młodzież poznawała różne miejsca związane z twórcami pochodzącymi z naszego regionu, wykonywała zadania mające na celu przybliżenie sylwetek rodzimych autorów. Pani Ela Greś opowiadała o historii budynków i postaciach ważnych dla naszej miejscowości. ***(im)***

Dni Radości w Łodzi

Wiktoria Charkiewicz i Irena Matysiuk uczestniczyły w Dniach Radości w Łodzi, podczas których rozdano nagrody laureatom Międzyszkolnego Konkursu Pisania Bajek pt. „Moje magiczne miejsce", którego organizatorami były szkoły podstawowe nr 26 i 111z Łodzi oraz Łódzka Akademia Dramy. Nasza uczennica otrzymała wyróżnienie za opowieść o historii miłości dwojga ludzi, która zdarzyła się dawno, dawno temu. Podczas pobytu w Łodzi spotkałyśmy się z uczniami z łódzkich szkół i czeczeńskimi dziećmi, mieszkającymi obecnie w Warszawie. Uczestniczyłyśmy w różnorodnych warsztatach i zabawach. Mogłyśmy skosztować potraw przygotowanych przez panie z koła gospodyń i czeczeńskie mamy. Prezydent miasta zaprosił wszystkich uczestników festynu do hotelu na uroczystą kolację i wspólne oglądanie meczu piłki nożnej Polska – Hiszpania. Wyjazd dostarczył wielu pozytywnych emocji. (im)

Krótki poradnik o GOTOWOŚCI SZKOLNEJ dla rodziców przyszłych uczniów klasy I.

Gotowość szkolna, czyli, co dziecko powinno umieć przed rozpoczęciem nauki w szkole?!

Uczeń, który JEST GOTOWY do podjęcia nauki w szkole potrafi:

*podawać podstawowe informacje o sobie i swojej rodzinie,

*skupiać uwagę na zadaniu, zrozumieć instrukcję i zastosować się do niej i doprowadzić działanie do końca,

*radzić sobie z niepowodzeniami i problemami,

*słuchać i czytać, w tym teksty niedługie, ale ze zrozumieniem,

*wykazać się znajomością dotyczącą schematu ludzkiego ciała i jego proporcji,

*posługiwać się różnymi przedmiotami służącymi do pisania, malowania, rysowania i nożyczkami,

*wykazać umiejętność klasyfikowania obiektów i przedmiotów czyli dobiera w pary, kategorie, rozróżniania wg. wskazanych cech,

*wykazać się umiejętnością wykonywania prostych działań matematycznych

czyli dodawanie i odejmowanie w zakresie do 10,

*wykazać się kompetencjami językowymi czyli prawidłowo wymawia i nazywa głoski, sylabizuje, wypowiada się pełnymi zdaniami, potrafi zbudować spójną wypowiedź,

*wykazać się określonym poziomem sprawności fizycznej,

*rozróżniać lewą i prawą stronę ciała,

*wykonać samodzielnie podstawowe czynności samoobsługowe czyli jedzenie, ubierania się, mycie, sznurowanie butów, zapinanie guzików itd.,

*współpracować z grupą, bawić się zgodnie z innymi dziećmi, nawiązywać kontakty społeczne.

WAŻNE!

Jeśli Państwa dziecko POTRAFI to WSZYSTKO, co napisałam wyżej - jest gotowe do podjęcia nauki w szkole ;).

Jeśli NIE RADZI SOBIE w kilku choćby punktach – należy umówić się na wizytę w PORADNI PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNEJ, w której zdiagnozują problem oraz pomogą podjąć decyzję, czy rzeczywiście dziecko powinno pójść teraz do szkoły, czy należy poczekać jeszcze rok i dać mu szansę na wyrównanie braków.

Małgorzata Kondrusik

Placówka SG w Bobrownikach skończyła 30 lat

Rozmowa z Komendantem ppłk SG Grzegorzem Krawielem z okazji 30 - lecia powołania Placówki Straży Granicznej w Bobrownikach



Fot. Dorota Sulżyk | GCK w Gródku

Dorota Sulżyk: Jest to bardzo nowoczesne przejście spełniające na pewno wszelkie standardy. Czym dysponujecie? Z czego jesteście najbardziej dumni?

Grzegorz Krawiel: Na przestrzeni lat byliśmy świadkami wielkiej zmiany w obszarze technologicznych potrzeb oraz możliwości naszej formacji. Komputeryzacja niemal całkowicie wyparła dokumentację papierową, a odprawa graniczna opiera się obecnie na rozwiązaniach, które 30 lat temu postrzegane były jako sience fiction. Mam tu na myśli coraz szerzej stosowane mechanizmy porównawcze bazujące na danych biometrycznych podróżnych. Informatyzacja dotknęła niemal każdego obszaru działalności Straży Granicznej. Nowoczesne systemy optoelektroniki zainstalowane w pojazdach obserwacyjnych oraz na wieży pozwalają na wczesne wykrywanie sprawców nielegalnego przekroczenia granicy. Swym zasięgiem potrafią objąć znaczny obszar terenu. Poza tym posiadamy ogrom sprzętu specjalistycznego wykorzystywanego w toku kontroli granicznej, ale również w ramach czynności procesowych oraz operacyjno – śledczych. Nie sposób tu nie wspomnieć o flocie pojazdów wykorzystywanych w służbie. Samochody terenowe, osobowe, samochód specjalistyczny typu więźniarka, motocykle, quady, a także rowery. Zimą można spotkać naszych funkcjonariuszy patrolujących granicę na nartach. Nieodzownym i wdzięcznym towarzyszem naszej służby są psy służbowe. Aktualnie posiadamy pięć piesków o różnych specjalnościach.

Odpowiadając na pytanie o powód do dumy, bez chwili zawahania wskażę kadrę mojej placówki. To ona tworzy atmosferę, która sprawia, że trud służby znosi się łatwiej. Jest to zespół bardzo ambitnych, ale jednocześnie zdyscyplinowanych osób gotowych do najróżniejszych wyzwań. Od początku istnienia naszej placówki czynnie uczestniczymy w rozmaitych imprezach sportowych, zarówno jako uczestnicy, ale także wielokrotnie jako sędziowie tych wydarzeń. Wachlarz uzdolnień sportowych naszych funkcjonariuszy jest niezwykle szeroki. Począwszy od piłki nożnej, która doczekała się autorskiej cyklicznej imprezy pt. „Turniej o puchar Komendanta PSG w Bobrownikach”, poprzez koszykówkę, siatkówkę, zawody strzeleckie, kynologiczne, a także zawody „siłowe”. Na tym ostatnim polu zmagań możemy pochwalić się Mistrzem Świata w trójboju siłowym. We wszystkich tych konkurencjach osiągaliśmy naprawdę wysokie wyniki….

Funkcjonariusze z Bobrownik niejednokrotnie udowodnili, iż są empatyczni i zawsze gotowi do niesienia pomocy także poza służbą. Dowodem na to są liczne podziękowania od współpracujących z nami służb, osób poszkodowanych, czy też przyznane nam odznaczenia ministerialne. Utrzymując się w tematyce pomocy chciałbym wspomnieć o licznych akcjach charytatywnych, przy okazji których nasi funkcjonariusze zawsze aktywnie włączają się w ich przebieg. Wielu z nas honorowo oddaje krew. Z tego tytułu również byliśmy wyróżniani odznakami. Jako jedyna placówka w Polsce możemy pochwalić się udziałem w akcji „hot16challange”, której celem była pomoc medykom poprzez nagranie szesnastozwrotkowego utworu. Nasze nagranie odebrane zostało bardzo pozytywnie, czego potwierdzeniem jest liczba odsłon na kanale YouTube. Jest to chyba dobre miejsce, by podziękować Gminnemu Centrum Kultury w Gródku za pomoc w realizacji tego przedsięwzięcia. Bez wątpienia to właśnie kadra placówki jest moją największą dumą.

Dorota Sulżyk: Czego być może brakuje?

Grzegorz Krawiel: Biorąc pod uwagę stale rosnącą liczbę odprawianych pojazdów ciężarowych i wiążącą się z tym sytuację na drodze krajowej prowadzącej do drogowego przejścia granicznego w Bobrownikach, najbardziej nagląca wydaje się potrzeba budowy parkingu buforowego, który niejako „wchłonąłby” kolejkę pojazdów oczekujących na odprawę graniczną.

Mając nieograniczone możliwości chciałbym, aby w końcu powstał drugi most łączący nas ze stroną sąsiednią. Koncepcja modernizacji przejścia i budowy kolejnego mostu była już przedmiotem prac projektowych. Niestety, z przyczyn od nas niezależnych zaprzestano dalszych prac w tym kierunku.

Dorota Sulżyk: Czym placówka w Bobrownikach różni się od innych placówek Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej?

Grzegorz Krawiel: Niewątpliwie jesteśmy placówką szczególną, która na wielu polach wyróżnia się na tle pozostałych. Placówka SG w Bobrownikach ochrania odcinek granicy państwowej z Republiką Białorusi o długości 23,11 km tj. od zn. gr. nr 457 do zn. gr. nr 485 i, co wyróżnia nas na tle pozostałych, jest to w całości odcinek rzeczny przebiegający malowniczą doliną rzeki Świsłocz. Już sam ten fakt ma przełożenie na sposób realizacji zadań w ochronie granicy państwowej i wymaga od nas nieszablonowego podejścia i podejmowania szeregu inicjatyw. Nie odbiegając daleko, byliśmy pierwszą placówką w Podlaskim Oddziale Straży Granicznej, która do realizacji zadań pozyskała i wykorzystywała bezzałogowy statek powietrzny. Warto w tym miejscu podkreślić, iż było to możliwe dzięki pomocy Wójta Gminy Gródek, Pana Wiesława Kuleszy. Przy tej okazji ponawiam swoje podziękowania za szczodry gest wsparcia działań Straży Granicznej.

Uwarunkowania terenowe, to nie jedyny wyróżnik, który nas określa. Na przestrzeni lat mieliśmy do czynienia ze stale wzrastającą presją migracyjną, która wymusiła potrzebę dostosowania obszaru i zakresu działań Straży Granicznej, ale także naszej placówki. Zarówno sytuacja migracyjna, ale również poszerzenie zakresu zadań naszej formacji wymusiły przesunięcie części posiadanych sił daleko poza strefę nadgraniczną i w 2013 roku w strukturach naszej placówki powołano grupę zamiejscową, która ma swoją siedzibę w Białymstoku. Aktualnie zasięg działania Placówki SG w Bobrownikach to obszar 35 gmin znajdujących się na terenie 4 powiatów (białostockiego, zambrowskiego, monieckiego, wysokomazowieckiego) oraz miasta Białystok. Dla zobrazowania powiem, iż jest to powierzchnia prawie 6500 km2, którą zamieszkuje blisko sześćset tysięcy osób. Proszę mi wierzyć, to poważne wyzwanie logistyczne i kadrowe, a jednocześnie wielkie służbowe zobowiązanie.

Dorota Sulżyk: Wspomniał Pan, że kadra placówki jest niewątpliwie powodem do dumy. Ile osób jest zatrudnionych, na jakich stanowiskach? Ilu pracowników z gminy Gródek?

Grzegorz Krawiel: Obecnie w placówce zatrudnionych jest ponad 200 funkcjonariuszy, z czego około 20 z nich zamieszkuje tereny gminy Gródek. Wspiera nas także 3 pracowników cywilnych.

Dorota Sulżyk: Proszę opowiedzieć o najtrudniejszych, nietypowych akcjach, mających miejsce na przejściu w Bobrownikach.

Grzegorz Krawiel: Mówiąc szczerze nie przypominam sobie sytuacji na tyle trudnych, z którymi nie bylibyśmy w stanie sobie poradzić, jednak w kontekście wydarzeń nietypowych warto wspomnieć o wizycie brytyjskiego następcy tronu Księcia Karola w roku 2010. Co więcej, na terenie

naszego przejścia w 2015 roku kręcone były sceny do serialu telewizyjnego „Blondynka”. W pamięci utkwiło mi również odebranie porodu na terenie naszego przejścia przez jednego z funkcjonariuszy. Chciałbym także w tym miejscu przytoczyć zdarzenia pozostające ściśle w specyfice naszych zadań, myślę tu o trzech w mojej opinii godnych uwagi, a mianowicie…W roku 2017 w Piotrkowie Trybunalskim we współdziałaniu z funkcjonariuszami Straży Granicznej z innych placówek oraz funkcjonariuszami Policji ujawniliśmy 3 654 340 sztuk papierosów oraz 14514 kg krajanki tytoniowej, co zapobiegło uszczupleniu budżetu państwa na kwotę 12 351 109 zł. Rok 2018 natomiast zapisał się pod znakiem przemytu narkotyków. Tym razem również w wyniku współdziałania z instytucjami zewnętrznymi ujawniono 101,831 kg haszyszu, którego wartość oszacowano na 5 091 550 zł. Były to pakunki o różnej wadze, ukryte w skrytkach konstrukcyjnych samochodu osobowego. W roku 2020 współdziałanie służb kolejny raz okazało się być na najwyższym poziomie. Do odprawy granicznej stawił się pojazd ciężarowy w którego w przestrzeni ładunkowej oprócz deklarowanego towaru ujawniono 17 500 500 szt. papierosów o łącznej wartości 12 348 525 zł. Każdy dzień zaskakuje nas czymś nieszablonowym, ale właśnie to dostarcza największej satysfakcji.

Dorota Sulżyk: Czasem widzimy długą kolejkę TIR-ów sięgającą Walił-Stacji czy nawet Pieszczanik. Czym to jest spowodowane?

Grzegorz Krawiel: PSG w Bobrownikach na przestrzeni lat samoistnie wyspecjalizowało się w kierunku odprawy pojazdów ciężarowych. W związku z tym kładziemy duży nacisk na sprawną odprawę tego typu pojazdów, jednakże wiele czynników, niezależnych od funkcjonariuszy SG, ma wpływ na generowanie się kolejek. Są to np. okresy weekendowe i świąteczne, w których ruch pojazdów jest największy. Nie bez znaczenia jest także niedostosowana do aktualnych potrzeb infrastruktura drogowa oraz samego przejścia, które projektowano w innych realiach. Mocno ogranicza nas niewielki terminal, ale także most graniczny z jednym pasem na każdy kierunek ruchu. Wszystkie te czynniki mają ogromny wpływ na prawidłową przepustowość przejścia granicznego, a co za tym idzie na powstawanie nawet kilkunastokilometrowych kolejek sięgających nierzadko do miejscowości Waliły-Stacja. Panaceum na te bolączki byłoby wybudowanie parkingów buforowych przed przejściem granicznym na co najmniej 500 pojazdów z kilkoma pasami dojazdowymi, dzięki czemu ww. pojazdy, zamiast gromadzić się w kolejkach na pasie ruchu i zagrażać bezpieczeństwu ruchu na drodze publicznej, oczekiwałyby na odprawę w takim właśnie miejscu.

Dorota Sulżyk: W tym roku, w czerwcu mija 30 lat, odkąd powołano Placówkę Straży Granicznej w Bobrownikach. Jak zmieniło się przejście na przełomie 30 lat?

Grzegorz Krawiel: Początek historii placówki sięga lat 90-tych, kiedy to 20 czerwca 1991 roku utworzono Graniczną Placówkę Kontrolną (GPK) w Bobrownikach. Początkowo zadania związane z kontrolą ruchu granicznego wykonywane były na kolejowym przejściu w Zubkach Białostockich (pociągi towarowe) oraz na drogowym przejściu w Bobrownikach (uproszczony ruch osobowy). Po dwóch latach, 26 marca 1993 roku, uruchomione zostało Międzynarodowe Towarowe Przejście Graniczne w Bobrownikach. Ciekawym jest, iż odprawy graniczne w tym czasie dokonywane były wspólnie po stronie białoruskiej. Zdarzało się również, iż do służby planowany był tylko jeden funkcjonariusz, który dokonywał odprawy jednocześnie na kierunku wjazdowym oraz wyjazdowym. Kolejna modernizacja naszego przejścia miała miejsce w 1998 roku, kiedy to otwarto nowy obiekt GPK w Bobrownikach. W tamtym czasie placówka liczyła 54 funkcjonariuszy zawodowych oraz 13 funkcjonariuszy służby kandydackiej. Zabezpieczenie logistyczne naszej placówki stanowiły wówczas jedynie samochody oraz motocykle. Aktualnie w naszej flocie pojazdów znajdują się samochody osobowe, pojazdy terenowe, motocykle, quady oraz pojazdy specjalne. To jeden z wielu przykładów ukazujący jak dużej poprawie uległy realia służby w Straży Granicznej. Kolejne lata przynosiły dalsze zmiany. Od roku 2000, oprócz samochodów ciężarowych, granicę państwa w tutejszej placówce mogą przekraczać samochody osobowe oraz autobusy. W roku 2002 połączono Strażnicę w Gródku z Graniczną Placówką Kontrolną w Bobrownikach i finalnie, w roku 2003, całkowicie opuszczono budynki byłej strażnicy SG w Gródku. Transformacja dotknęła nawet samą nazwę placówki, którą od 2007 roku należy tytułować jako Placówka Straży Granicznej II kat. w Bobrownikach. Jak wspomniałem wcześniej, w związku z potrzebą poszerzenia zakresu i terenu działań placówki, w roku 2013 powołano grupę zamiejscową placówki z siedzibą w Białymstoku.

Z biegiem lat, dostosowując infrastrukturę placówki do realiów i potrzeb, rozrastaliśmy się, wpisując się tym samym w krajobraz tego miejsca. Staliśmy się stałym elementem miejscowości oraz lokalnej społeczności. Pozostaje mieć nadzieję, że w dalszym ciągu będziemy postrzegani przyjaźnie i ze zrozumieniem.

Dorota Sulżyk: Właśnie o to chciałam zapytać. Macie na pewno dobry kontakt z mieszkańcami przygranicznych wsi. Jesteście dla nich ważni, pomagacie im, z Wami czują się bezpiecznie. Czy mam rację?

Grzegorz Krawiel: Całkowicie się z tym zgadzam. Patrole ochraniające „granicę zieloną” oprócz wykonywania swoich ustawowych zadań zawsze dbają o dobre relacje z mieszkańcami przygranicznych miejscowości. W związku z tym, iż są to w dużej mierze osoby starsze pomoc przybiera różne oblicza, a jej częstotliwość znacząco wzrasta szczególnie w okresie jesienno-zimowym. Począwszy od prozaicznych, aczkolwiek dla tych właśnie osób uciążliwych czynności gospodarczych, po nieco bardziej kłopotliwe, np. przywiezienie leków z apteki. Nierzadko, jako najbliższa służba, wzywani jesteśmy do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej. Ze względu na usytuowanie naszej placówki, po prostu jesteśmy w stanie najszybciej zareagować na zgłoszenia. Problemy sygnalizowane są nie tylko przez wspomnianych mieszkańców, ale również przez służby czy instytucje z nami współpracujące. Jeszcze kilka lat temu nie byliśmy w stanie reagować na zdarzenia inaczej niż poprzez osobiste stawienie się na miejsce ewentualnego naruszenia. Dziś, dzięki pomocy Wójta Gminy nasze działanie wspomaga monitoring znajdujący się na drogach, wokół przygranicznych miejscowości czy też w rejonie granicy. To ułatwiło nam pracę oraz, co dla nas równie ważne, przyczyniło się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców.

Dorota Sulżyk: Rzeka Świsłocz jest taka dzika, malownicza. Ale turysta chyba nie może do niej podejść?

Grzegorz Krawiel: Aktualnie nie spotkamy się z pojęciem zakazu wstępu na pas drogi granicznej. Każdy z nas może podejść do rzeki jednak winniśmy mieć świadomość tego, iż jest to teren podmokły, miejscami bagienny, często zakrzewiony przez co dostęp ten jest znacząco utrudniony, miejscami wręcz niemożliwy do przejścia pieszo. Prawdą jest też fakt, iż jeszcze w roku 2005 wyznaczone były odcinki pasa drogi granicznej na których wejście oraz przebywanie było surowo wzbronione oraz skutkowało ukaraniem mandatem. Jednak wraz z rokiem 2007 ów zakaz został zniesiony na całym odcinku pasa drogi granicznej terenu służbowej odpowiedzialności Placówki SG w Bobrownikach. Chciałbym jednak wspomnieć o innej ważnej kwestii, a mianowicie o konieczności zgłaszania do placówki zamiaru uprawiania turystyki, sportu, polowań czy też połowu ryb. Jest to obowiązek, który regulują przepisy tj. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2008r. w sprawie warunków uprawiania turystyki, sportu, polowań i połowu ryb w strefie nadgranicznej. Z tego typu prośbami spotykamy się najczęściej w okresie wakacyjnym dotyczą one np. udzielenia zgody na organizację obozów czy też przejazdów wzdłuż granicy. Warto wspomnieć, iż wędkarze mają obowiązek informowania o swoich ewentualnych połowach na rzece Świsłocz przez cały rok kalendarzowy.

Dorota Sulżyk: Pandemia, sytuacja polityczna w Białorusi – to nie były i nie są łatwe momenty dla Was?

Grzegorz Krawiel: Od dnia 15 marca ubiegłego roku przyszło nam borykać się ze stanem epidemii. Jest to walka trudna. Przyniosła ona ze sobą szereg zmian, które swoje odbicie mają również w codziennym życiu naszej placówki. Jeśli mówić o odprawie granicznej w ruchu osobowym,


Fot. Placówka SG w Bobrownikach

to praktycznie on zamarł. Początkowo wstrzymany został także ruch dla autokarów. Nie mówię tu oczywiście o sytuacjach wyjątkowych, rodzinnych czy też zawodowych, które rozpatrywane są indywidulanie. Odprawy pojazdów ciężarowych odbywają się regularnie oraz nie odnotowaliśmy w tym zakresie większych zakłóceń.

Dorota Sulżyk: Chciałam zapytać o ostatni protest Białorusinów w Bobrownikach, którzy chcieli zwrócić uwagę na obecną sytuację w Białorusi. Co tu się działo?

Grzegorz Krawiel: Mogę powiedzieć, iż sam protest przebiegał w spokojnej atmosferze, bez incydentów. W praktyce skutkował on tylko kilkuminutowymi przestojami pojazdów ciężarowych w związku z demonstracjami w okolicy przejścia dla pieszych, chwilę później wracał on do normy. Ilość osób protestujących wahała się pomiędzy 40, a nawet 100 osobami, których zachowanie nie budziło zastrzeżeń oraz było ono całkowicie zgodne z prawem. Nad bezpieczeństwem tego wydarzenia czuwali funkcjonariusze Policji.

Dorota Sulżyk: Jak planujecie uczcić jubileusz 30-lecia?

Grzegorz Krawiel: W związku z tym, iż kolejny raz trudna sytuacja epidemiologiczna z jaką przyszło Nam się zmagać w ostatnim czasie pokrzyżowała nam plany i uniemożliwiła wspólne celebrowanie nie tylko 30 lecia Straży Granicznej, ale również okrągłego jubileuszu Naszej Placówki to znaleźliśmy inny, niecodzienny sposób na uczczenie tego ważnego dla nas czasu. Dzięki pomocy GCK w Gródku nagraliśmy piosenkę dedykowaną wszystkim naszym funkcjonariuszom. Korzystając też z okazji raz jeszcze chciałbym z tego miejsca podziękować wszystkim podwładnym za trud służby, jednocześnie gratulując wszystkim awansowanym. Trzymam kciuki za rozwój zawodowy każdego z nich oraz życzę pomyślności w życiu prywatnym.

Rozmawiała
Dorota Sulżyk ▲

Dzierniakowo

To już kolejny tekst traktujący o miejscowości z naszej gminy. Przyszedł czas na Dzierniakowo, pięknie położone w Puszczy Knyszyńskiej, z dala od głównych dróg, z burzliwą historią wojenną (to przecież tu urodzili się i mieszkali patroni naszej gródeckiej szkoły). Spotykamy się w urokliwym siedlisku sołtys Haliny Gogiel, która do rozmowy o wsi zaprosiła również Aleksego Jarockiego, Sergiusza Jarockiego i Mirosława Marszeniuka (cioteczny brat pani sołtys).

DS: Chciałam zapytać o to, skąd się wzięła nazwa wsi, kiedy powstała?

Aleksy Jarocki: Te informacje (pan Aleksy ma plik kartek odręcznie zapisanych, mówi, że gdyby zaczął spisywać, jak był chłopcem, to wyszłaby epopeja) to jest to, co pamiętam z opowieści ojca, stryja Jana, ciotki Nadziei, sąsiada Michałaczka. Mówiono, że ta wieś powstała ok. 300 lat temu. Jest pięknie położona. Jak osiedlali się tu ludzie, to płynęła tu rzeczka Dzierniakówka, otoczona wysokimi pagórkami, z północnej strony Góra Szyszkawa, od zachodniej Góra Sokólska, od południa, od Pieniek pagórki, od wschodu dolina rzeki Dzierniakówka, która łączyła się z Gródkiem. Nazwa naszej wsi wzięła się stąd, że kryto chaty darniną.

Halina Gogiel: Dzierniakowo było wsią magnacką, należało do Zabłudowa i powiatu grodzieńskiego. Według spisu z 1921 r. miejscowość liczyła 20 domów i 154 mieszkańców.

AJ: Według tego, co pamiętam, w Dzierniakowie od 1947 r. do 1970 r. mieszkało 345 osób. Ludzie byli różni, ale zajmowali się przede wszystkim rolnictwem. Pod koniec XIX w. w Dzierniakowie przeszedł duży pożar, po którym zostały same zgliszcza. Wieś zaczęła się odbudowywać i trwało to do 1915 r., do czasów bieżeństwa.

DS: Wioska pojechała na bieżaństwo?

AJ: Oprócz jednej osoby wyjechała cała wioska, ludzie trafili w różne miejsca. W naszej rodzinie Jarockich było 5 chłopców i 2 dziewczyny, razem z rodzicami osiedlili się na Powołżu. Opowiadali, że za cara nie było głodu, który zaczął się razem z rewolucją i dlatego postanowili wracać. Moi wracali przez 4 miesiące 1918 r., szefami byli stryj z dziadkiem Gabrusiem. Wrócili prawie wszyscy, którzy wyjechali z Dzierniakowa. Stryj Jan opowiadał, że jak przyjechali, to wszystko było spalone, ocalało tylko 5 domów. Ulica była tak zarośnięta pokrzywą, że konie ledwo przeciągnęły furę. Głód, niesamowita bieda, nie było dachu nad głową. Tym, którzy wracali rząd polski za darmo dawał asygnaty na drzewo. I dlatego postawiono ten dom (– Ten dom i większość ze wsi pochodzą z 1920 r. – wtrąca pani sołtys). Pamiętam, że była tu stajnia zamykana na sztabel, bo przyjeżdżali ludzie z innych wiosek i kradli konie.

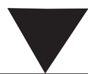

Fot. Radek Kulesza | GCK w Gródku

Od lewej: Mirosław Marszeniuk, Sergiusz Jarocki, Aleksy Jarocki, Dorota Sulżyk oraz Halina Gogiel z mężem

Przed wojną nastąpiła polonizacja, jak ktoś chciał się uczyć po szkole podstawowej musiał zmienić wyznanie. U nas do II wojny nie było we wsi katolików, dopiero po wojnie osiedliło się parę rodzin.

DS: Czas wojny na pewno nie oszczędzał Dzierniakowa. Z waszej wsi pochodzili partyzanci - bracia Chrzanowscy.

Sergiusz Jarocki: Pamiętam, jak



niemieccy żołnierze jechali przez Dzierniakowo wozami z plendekami. Nasze kobiety witały nawet bukietami niemieckich żołnierzy.

AJ: Wkroczyła tutaj armia radziecka, którą witano „pod znakiem swobody". Było trochę komunistów w wiosce. Jak armia radziecka wkroczyła tu około 25 września 1939 r., a szła z hasłami swobody, to ojciec opowiadał, że komuniści zrobili bramę, witali ich. Ojciec opowiadał, że jak dali potem tę swobodę, to każdy skubał się w głowę. Dwa razy dziennie były zebrania dla wszystkich, na których ustalano, co trzeba zrobić. Wprowadzili obowiązkowe dostawy, każdy musiał sprzedać za minimalną cenę mięso, mleko, zboże, trzeba było przygotowywać drzewo ze swego lasu. Naszą rodzinę mieli wywieźć na Syberię, bo kupiliśmy przed wojną 39 ha ziemi za Dzierniakowem. I tylko dzięki znajomej z Sielkamitetu z gminy w Gródku (powiat był w Zabłudowie) nas nie wywieźli. A o polityce w ogóle nie można było rozmawiać. 22 czerwca Niemcy napadli na ZSRR. I z tym była związana ciekawa historia, którą Michałaczko podczas wspólnego pasienia krów mi opowiadał. Opowiadał jak ruscy żołnierze się poddawali, wychodzili z lasów, mówili, że za Stalina i kałchozy nie będą walczyć, a Niemcy ich rozstrzeliwali. Lasy nasze były usiane mogiłami, ludzie chodzili i zasypywali zabitych. Pod koniec lat 40. wszystkich tych żołnierzy pogrzebanych w lasach wykopywali i na cmentarzu prawosławnym za stodołą Owsiejczyka pochowali – pięćdziesiąt pięć osób. Pamiętam, że zrobili taką dużą skrzynię, postawili na wóz i z wioski szli ludzie, pokazywali te mogiły i wrzucano te kości do tej skrzyni. Ta mogiła jest teraz zaniedbana.

Nasi młodzi chłopcy, którzy mieli być wywiezieni do Niemiec na roboty, zorganizowali partyzantkę. Niemcy namawiali, żeby wrócili i tak się stało, zgłosili się na komisariat i wtedy wywieźli ich na roboty do Niemiec. Wujek Haliny 17-letni Aloszka uciekł wtedy z powrotem do lasu, do partyzantów. Ale wszyscy wrócili z tych robót, nikt nie zginął. Niemcy też wprowadzili obowiązkowe dostawy.

Mirosław Marszeniuk: Jest książka o tej partyzantce i wszystko w niej opisane.

HG: Mama opowiadała, że jak Rosjanie szli, byli tak głodni, że ludzie we wsi zakopywali żywność w jamach na podwórkach, żeby nie zabrano im wszystkiego.

AJ: A potem Niemcy mięsa szukali, bo trzeba było mieć zezwolenie, żeby hodować wieprzaka. Nasi mieszkańcy mieli obowiązkową wartę w nocy, na wsi i na kolei, pracowali też przy robotach na szosie Białystok-Wołkowysk. Niemcy kazali wyciąć las przy torach kolejowych (ale zaraz potem zalesili), po 50 m z każdej strony dla bezpieczeństwa pociągów, ze względu na partyzantów. Ale partyzanci i tak robili, co chcieli. W kwietniu 1942 r. Niemcy zabili Stefana Chrzanowskiego za to, że przechowywał oficera radzieckiego z córką. Rozstrzelali też tego oficera i 2 osoby z wioski Waliły. Ich mogiłka jest za cmentarzem katolickim, nie było ekshumacji. Ojciec opowiadał, że jak po wojnie stawiali płotek, było płytko i kozyrek z czapki wystawał.



A. i M. Chrzanowscy

DS: Właśnie chciałam zapytać o partyzantów braci Chrzanowskich.

HG: Z rodziny Chrzanowskich nikt już nie został. Matka braci przyjęła rosyjską cygankę, która potem ją wygoniła i musiała zamieszkać w tej szkole. Zmarła w Domu Opieki Społecznej w Jałówce, pochowana jest na naszym cmentarzu w Gródku, ale nie razem z synami.

AJ: Michał przed wojną był nauczycielem. Wrócił na wakacje i zaraz napadli Niemcy we wrześniu. Stefan (ojciec Michała i Aleksandra) mówił do żony: „Nadzia, my wszyscy zginiemy". Jakby przeczuwał. Michał miał kontakt z Chrzanowskimi, którzy byli w radzieckiej partyzantce w lesie i przyłączył się do nich. Został zabity przez Niemców 6 października 1943 r. we wsi Radunin. Niemcy zostawili go tam, ale partyzanci wrócili i zakopali go. Przed samym wyzwoleniem ściągnęli do partyzantki drugiego syna ciotki - Aleksandra, który, mając 21 lat zginął pod Królowym Mostem 14 czerwca 1944 r., jak Niemcy już uciekali. Aleksandra wpierw pochowali. A potem donieśli ciotce, że Michał też zabity. Matka nie wiedziała o tym, myślała, że wróci. to mój ojciec jeszcze jeździł po Michała. Sobolewski z Radunina pokazał grób, odkopali go, ciotka opowiadała, że leżał w mokrym miejscu, był taki bialutki i po pół godzinie sczerniał. A ciotka Nadzia żyła 94 lata.

HG: Mama (ur. w 1928 r.) opowiadała, że „za Niemca" mieszkańcy Dzierniakowa chyba przez 2 tygodnie siedzieli razem ze swoimi zwierzętami w lesie. Niemcy kazali ludziom zebrać się w szkole, a jeden z Niemców, który okazał się dobrym człowiekiem powiedział, żeby ludzie tam nie szli, bo zginą. I wtedy uciekli do Janawaho Lesu.

AJ: Matka opowiadała, że jak Niemcy uciekali (byli brudni i zarośnięci), to na podwórku było pełno samochodów i czołgów. Na tych naszych łąkach miała być linia frontowa. Stryj wspominał, że jak Niemiec przyszedł po słomę do okopów i stryj dał mu 1snopek, to on chciał jeszcze drugi i wtedy stryj mu powiedział: „Ty nie biary 2, bo jaszcze Iwanki pryjduć i im treba budzie dać". Stryj był bardzo odważny, bo służył 5 lat w wojsku carskim. I potem Niemcy się wycofali za rzekę Płoska. Tam była 1 linia obrony Białegostoku. Cały las był pełen ruskiego wojska. Jak popędzili Niemców, nastąpiło wyzwolenie.

Czerwiec 1943 r. był tragiczny, bo partyzanci zaminowali i wysadzili pociąg naprzeciwko wioski. Poderwali na 200 metrach 40 wagonów. Od wsi do torów jest 1 km. O 4-ej nad ranem nastąpił wybuch, ogromne poderwanie, prawie wszyscy zgięli. Stryj Jan o tym opowiadał. Wtedy też los wioski wisiał na włosku, było o krok od tragedii. Przyjechały plutony egzekucyjne, żeby rozstrzelać naszych mieszkańców. Czekali na decyzję z dyrekcji Kolei. Opowiadał mi Wojcieszuk, który pracował na kolei, że na wizję lokalną przyjechał gruby Niemiec, wszystko dokładnie obejrzał i powiedział, że chłopi tego nie mogli zrobić. I wtedy Niemcy odjechali. Było kilka wagonów sanitarnych, jeszcze po wojnie znajdowaliśmy nożyczki.

A później było u nas bombardowanie wioski. W nocy Rosjanie zrzucili chyba 8 bomb, jedna z nich spadła m.in. tu na tym podwórku między stodołami, ale nie wybuchł pożar. A odłamek bomby, która ważyła ok. 300-400 kg długo stał pod świronkiem, lej po bombie był ogromny. Reszta bomb spadła na łąki. Przypuszczamy, że Rosjanie chcieli zbombardować niemieckie cysterny z paliwem na stacji w Waliłach. Myśleli chyba, że nasz chlewek to wagony. W nocy samolot oświetlił teren lampami i wtedy zaczęło się bombardowanie. Stryj opowiadał, ze leżał na łóżku, a ciotka jeszcze się krzątała i krzyknęła: „Iwan, wajna jakajaś".

DS: Czy po wojnie było spokojnie?

AJ: Nie było tu spokoju jeszcze przez 3 lata. Od końca 1945 do 1947 r. Co tydzień wioskę nawiedzali „żołnierze wyklęci", zabierali ubrania, które wyciągali z szaf i kufrów. Ludzie chowali to w stodołach, zakopywali. Wyciągali świniaki z chlewa. Pamiętam, jak u nas zabrali świniaka, miałem wtedy 5 lat. A jak pod ścianą staliśmy wszyscy z matką! Matka zaczęła płakać, to pytali, czego ryczy. Wtedy jeden z nich wyciągnął od matki złote kolczyki i złotą obrączkę. A u dzieda Jaśka zabrali patefon, sukienki uszyte przez Lubę i Olgę. To dziadek żartował: „Gdzie ty budziesz tańcawał u lesi, dzie budziesz chadziu u hetych sukienkach?". Usłyszał tylko: „Zamknij mordę!". Tu spokoju nie było. Ludzie bali się, że mogą wioskę spalić.

HG: Mama opowiadała, że ze znalezionych rosyjskich spadochronów szyli suknie ślubne. W tej samej sukni z tego białego materiału kilka dziewczyn brało ślub.

DS: To teraz porozmawiajmy trochę o czasach współczesnych. Ilu mieszkańców w Dzierniakowie zameldowanych jest na stałe, ilu przyjezdnych?

HG: Na stałe w tej chwili mieszkają 22 osoby, ale nie wszystkie są zameldowane. Zameldowanych – 18 osób, przyjezdnych – 25 osób bez dzieci. Latem mamy do 50 osób. Rdzennych mieszkańców mało zostało, może 7 osób. Kompletnie nie-

związani z Dzierniakowem – 1 osoba z Warszawy, 5 rodzin z Białegostoku. Wszyscy na emeryturze. Mieszkałam w Białymstoku, a na emeryturze wróciłam do domu rodzinnego i tak jest z większością.

DS: Czy wioska trzyma się razem, jak poprzyjeżdżają letnicy?

HG: Spotykamy się raczej tylko na święto wsi, 2 sierpnia na modlitwie przy krzyżu na Ilja. Wszyscy przychodzą. Jest tylko 1 rodzina katolicka.

DS: Pięknie jest u was. Widzę, że staraliście się zachować dawny wygląd siedliska. I takie tradycyjne rośliny – piwonie, hortensje. Czy tak jest u większości? Ludzie zachowują tradycyjny wygląd czy unowocześniają?

HG: Raczej zachowują. Tylko u jednego mieszkańca jest tak bardziej nowocześnie. Siedliska są coraz bardziej zadbane, odnawiają domy. Zaraz pokażę, jak wyglądało nasze podwórko, jak miałam 9 lat. (pani Halina pokazuje zdjęcia): Dom, obora, spichlerz na zboże, kurnik, parnik, sklep, ogród.

DS: Każda wieś ma swoje najbardziej popularne nazwiska. Które są charakterystyczne dla Dzierniakowa?

HG: Najwięcej jest Trochimczyków, Tarasewiczów, Karpowiczów, ale też Jarocki, Łukoszyk, było 8 rodzin Chrzanowskich. Mój tato, który pochodził z miasteczka Roś na Białorusi, wracał z wojny, z niewoli, z dwoma kolegami. Tu doszli i zostali. Zobaczyli, że granica jest przesunięta, nie mieli dokumentów. Potem pożenili się. I to byli katolicy. (Aleksy: - Ale to byli wspaniali ludzie)

DS: A najbardziej znani mieszkańcy?

AJ: Babcia Ściapanicha- ona przyjechała z Petersburga ze swoim mężem, który był w carskiej policji i jak rewolucja się zaczęła, to razem z bieżańcami tutaj uciekli. Była akuszerką w wiosce. Kastulicha też była akuszerką, ale każda z nich przyjmowała porody z innej części wsi. Ona wszystkich przyjmowała – mnie, Siergieja, Tolika, Raisę…

HG: A moja babcia Nadzia obtaczała popiołem, różę paliła, a tato nastawiał wszystkich połamańców i był fryzjerem dzierniakowskim. Teraz ja przejęłam po nim tę drugą rolę. Trzeba wspomnieć o lekarzu okuliście Michnikowskim. A jeszcze mamy malarza, który był pułkownikiem

AJ: W wiosce wykształciło się 3 pułkowników, kapitan, pilot.

MM: Mieliśmy też Wierę - pilotkę szybowcową, mistrzynię Polski w latach 50. Niestety, popełniła samobójstwo.

DS: Wieś spaliła się pod koniec XIX wieku. To, ile lat ma najstarszy domek?

AJ: Chyba 4 domy mają ponad sto lat, pochodzą jeszcze z XIX wieku.

DS: Budynek szkoły na pewno był bardzo ważnym miejscem dla wsi?

AJ: Ojciec opowiadał, że postawiono ją w czynie społecznym. Przedwojenny wójt Sawicki dał asygnatę na drzewo. Ludzie nacięli więc dobrego drewna, zawieźli do tartaku w Waliłach-Stacji. Prawdopodobnie całą stolarkę wykonali Popławscy, piece postawił Mikołaj Trochimczyk. Chyba w 1933 r. już była oddana do użytku.

DS: Ale ten budynek jest bardzo duży. Aż tyle dzieci było we wsi?

AJ: Ooooo… Gdzieś zginęło przedwojenne zdjęcie, na którym jest ze 40 dzieci.

HG: Do ok. 1965 r. szkoła funkcjonowała. Potem mieszkała tam matka braci Chrzanowskich, potem mój brat trochę mieszkał, a potem był w niej pustostan.

Kiedyś szkoła służyła na zabawy, wesela. Na zabawy przychodzili z Gródka, Pieniek, Michałowa, Słuczanki, Walił, Załuk.

AJ: Jak przyjeżdżali chłopcy ze Słuczanki, to dopiero po 2 dniach do domów wracali. A podczas wojny Niemcy, ile tam dawali jazzu! Organizowali zabawy.

HG: Była jeszcze jedna ciekawa historia. Jak wykoleiły się wagony była ranna matka, która jechała razem z synem. Mój dziadek przywiózł ją i tego chłopczyka do nas, tu niemiecki lekarz powiedział, że nie da się jej uratować, zmarła. A chłopak Szuryk został, był z Ukrainy. Potem pisma szły z Ukrainy, chciano go zabrać. Szuryk mówił, że „tut maja babuszka i mój dzieduszka i on nigdzie nie pojedzie”. Trochę przez Czerwony Krzyż utrzymywaliśmy kontakt, dziadek chciał, żeby wrócił do nas, ale się nie udało.

AJ: Ja pamiętam, przyjechali takim ciężarowym samochodem, Szuryk strasznie płakał, bo nie chciał stąd wyjeżdżać. To był chyba 49 rok. Kierowca go wziął na ręce, posadził za kierownicą i go zabrali. Potem jego ojciec zginął w wypadku.

DS: A może są tu jakieś wyjątkowe miejsca?

MM: Żerowisko bobrów na Dzierniakówce.

AJ: Krapiunik, bo dużo pokrzyw.



Budynek dawnej szkoły po remoncie

DS: Od niedawna budynek jest wyremontowany, bardzo zadbany. Szkoła miała kilku właścicieli, ale dopiero ostatni właściciel w końcu coś zrobił?

AJ: Bardzo dobrze, że ktoś się nim zaopiekował.

HG: Ten budynek kupił pan z Warszawy i w ciągu roku zrobił taki remont. Zachował dawny wygląd.

Jaka tam była piękna rzeczka na podłożu żwirowym! Jak wychodziliśmy od Niemieckiego Mościka to rzeką dochodziliśmy aż do Piekutnia. Wody po kostki, można było ją pić. Z jednej i drugiej strony kryniczki były, to wszystko już zarosło.

DS:Wymieńcie lokalne nazwy okolicznych miejsc.

Aleksy: Niemiecki Mościk, Awieczy Pierachod (grobla była i owce przepędzali), Hrud, Kruki (4 domy tam były), Karpawiczy (koło szkoły), Lipawa Dalina (w lesie, za koleją), Dubowa Dalina, Hektary, Sakolska Hara (droga wyznaczona na Sokole), Kapcy (kiedyś należały do Dzierniakowa) do dziś należą do parafii gródeckiej, chociaż to już teraz gmina Michałowo.

DS: Wasza wioska jest pięknie położona, otoczona lasami Puszczy Knyszyńskiej. Cicho, spokojnie. Przyjeżdżają tu turyści? Są może kwatery agroturystyczne?

HG: Nie ma kwater. Ale przejeżdżają przez wieś rowerzyści, w tym tygodniu może ze 30 rowerów jechało. Konikami jeżdżą, bo jest stadnina w Pieńkach. Jak są goście w Rozłogach, to też jeżdżą po wsi.

DS: Czy ta wieś się zmieniła w porównaniu z tą, którą pamięta Pani z czasów swego dzieciństwa?

HG: Pewnie. Jest dużo ładniej. Gdyby mój dziadek wstał, to chyba by umarł od razu. Nie doczekał elektryczności, zmarł w 1963 r. , a światło u nas założyli w 1964 r.

AJ: Ale nie ma krów, owiec, koni. Było 130 krów. Tyle tu łąk niekoszonych.

DS: Każdemu sołtysowi zadaję to pytanie: co jest wyjątkowego w Waszej wsi?

HG: Nie ma wodociągu, nie ma kanalizacji, nie ma autobusu. Mamy wyjątkowe powietrze, dookoła lasy.

DS: A jak się sprawuje urząd sołtysa?

HG: Przez bardzo wiele lat mój ojciec był sołtysem, mam tu po nim książkę meldunkową, którą prowadził. Bardzo dobrze żył z mieszkańcami. Krótko jeszcze nim jestem, drugą kadencję. Od ponad roku nie uczestniczymy w sesjach Rady Gminy. Czy to jest funkcja przyjazna? Raczej nie, bo to trzeba mieć i czas i pieniądze, bo wszędzie trzeba dojechać – w sprawie drogi jeździłam do Starostwa, do Zarządu Dróg, do Nadleśnictwa Żednia. Muszę przyznać, że jest trochę lepiej, trochę ją wyrównano. Ale walczymy o asfaltówkę. Ale to mieszkańcy powinni ocenić. A co więcej sołtys może zrobić?

Rozmawiała
Dorota Sulżyk ▲



Rowerem po okolicy

Jest wiele rowerowych tras w naszej gminie. Ja generalnie staram się jeździć po puszczy, niemniej jednak nie polecam tych tras dla okazjonalnych rowerzystów (zniszczone drogi, piasek, wycięte lasy itd). Większość osób ma rowery miejskie na wąskich oponach, a jazda po takich drogach to raczej nie przyjemność tylko gehenna. Jednak dla rodzinnych wyjazdów poleciłbym takie trasy:

1. Trasa na Zubki Białostockie ok. 25-30 km.



Fot. Adam Mieleszko

Rozpoczynamy drogą asfaltową ok. 7 km w kierunku Wiejek, następnie skręcamy w lewo (po prawej stronie wycięty las), lekko z górki po piasku przecinamy krzyżówkę leśnych dróg i jedziemy prosto, wjeżdżamy na drogi z kostki granitowej (początek tak zwanej rampy wiejkowskiej), następnie na krzyżówce skręcamy w prawo (piaszczysta leśna droga) i zaraz w lewo (jedziemy wzdłuż torów), mijając po prawej stronie byłe bloki kolejowe, po lewej zarośnięto stację kolejową Zubki Białostockie. Dojeżdżamy do przejazdu kolejowego (na wprost zamknięty most kolejowy na Kołodzieżance, można podejść ostrożnie i zobaczyć piękny widok na rzekę i łąki). Po przejechaniu przez tory po ok. 30 metrach skręcamy w lewo, przemieszczając się między domami miejscowości Zubki kierujemy się ciągle prosto aż dojedziemy do byłej rampy kolejowej Lipnik (po prawej stronie dwa domy kolonii Wierobi). Przejeżdżamy przez rampę i kierujemy się prosto wzdłuż torów kolejowych (niewidoczne na początku) aż dojedziemy do przejazdu kolejowego. Skręcamy w lewo, przejeżdżamy tory i jedziemy prosto, dojeżdżając do drogi Straszewo Zubry, skręcamy w prawo (tu droga zmienia się z leśnej w szutrową, trochę piasku) i jedziemy na Straszewo, a następnie do Gródka. Trasa ta prowadzi przez różne nawierzchnie, ale nie jest uciążliwa , w zasadzie nie ma tam sypkiego piachu, dodatkowo można podziwiać historię w postaci byłej stacji kolejowej Zubki Białostockie oraz piękną rzekę Kołodzieżankę, po trasie (wzdłuż rampy) można zbierać poziomki oraz jagody, o grzybach nie wspomnę.

2.Trasa na Wyżary ok. 25 km.

Kładki, mogiła powstańców (pewnie ją wszyscy znają) piękne widoki, no i duże prawdopodobieństwo spotkania Młodych Par (my za każdym razem trafiamy na nich). Jest kilka możliwości – można jechać na Radunin lub Królowe Stojło.

3. Podobna trasa (ok. 30 km) jak na Wyżary tylko na Stanek w Sokolu Białostockim. Udajemy się ulicą Rzemieślniczą w kierunku Białegostoku, za przejazdem skręcamy w lewo, jedziemy cały czas prosto wzdłuż torów aż do 3 przejazdu kolejowego (droga leśna, piaszczysta, trochę sypkiego piachu, korzeni), przejeżdżamy przez tory, w prawo i zaraz na rozwidleniu w lewo i leśną drogą cały czas prosto aż dojedziemy do zagrody (po lewej stronie) dla żubrów. Przy zagrodzie skręcamy w prawo (po prawej i lewej stronie piękne łąki). Jedziemy prosto i na skrzyżowaniu skręcamy w prawo i prosto dojeżdżamy do Sokola, przejeżdżamy tory i prosto (droga asfaltowa) dojeżdżamy do zbiornika wodnego Stanek (można odpocząć przy zadaszeniu i ławce). Następnie wracamy do przejazdu kolejowego i skręcamy w pierwszą drogę w lewo (po lewej dom ze stawem) i jedziemy leśną drogą aż do przejazdu kolejowego. Przejeżdżamy na drugą stronę torów i wracamy wzdłuż torów (tą samą trasą, korzenie, czasami sypki piach) do Gródka. Można na drugim przejeździe skręcić na Dzierniakowo i wtedy wrócić do Gródka. Trasa piękna, można podziwiać roślinność, spotkać żubra, podziwiać ptactwo oraz piękne okoliczności przyrody, cytując klasyka. Jest jeszcze jedna opcja – do Sokola z Walił-Stacji można dojechać (lub wrócić) pociągiem.

Dłuższe trasy… Można objechać gminę z Gródka w kierunku Wiejek, Mostowlan, wzdłuż granicy do Chomontowiec, a potem traktem napoleońskim do Piłatowszczyzny, na Stację- Waliły, ale to wyjdzie ok. 40km. Można też pojechać pociągiem do Kurian, wysiadamy i prosto przez Majówkę do Supraśla potem na Cieliczankę, Kołodno, Królowy Most, Załuki, Gródek. Trasa bardziej wymagająca (trochę piasku i górka przy cmentarzu w Królowym moście), chociaż na cały dzień możliwa – ok. 50km, ale dużo atrakcji – Supraśl, wieża widokowa, mogiła powstańców. Reasumując, polecam jazdę na rowerze, te małe i te dłuższe trasy i unikanie dróg asfaltowych (póki mamy gdzie jeździć), pamiętając przy tym o bezpieczeństwie swoim i innych, odpowiednim ekwipunku i naładowanym telefonie. Warto wcześniej przygotować mapę trasy i załadować w telefonie ze względu na brak zasięgu na niektórych odcinkach.

Adam Mieleszko

„Myślę, że poradzimy sobie w lidze okręgowej”

Rozmowa z Danielem Owerczukiem z GKS Gródek

Dorota Sulżyk: Jak zaczął się nowy sezon w drużynie?

Daniel Owerczuk: Uważam, że drugą rundę zaczęliśmy bardzo dobrze, ponieważ odnieśliśmy zwycięstwo, pokonując na własnym terenie KS Sokoły 4:2. Była to bardzo ważna wygrana po przerwie, tym bardziej, że plany pokrzyżowała pandemia i dwie pierwsze kolejki, które miały ruszyć pod koniec marca, zostały przesunięte. Ale tak jak rozpoczęliśmy, tak i kończymy, czyli bez porażki przez całą rundę.

DS: Jak oceniacie swoją kondycję i szanse w klasie okręgowej?

DO: Na ten moment ciężko jest powiedzieć, jak wyglądamy kondycyjnie na tle ligi okręgowej, choć w przerwie sezonu rozegraliśmy



fot. Facebook: GKS Gródek

kilka spotkań z drużynami z okręgówki, gdzie odnieśliśmy także zwycięstwa, a więc patrząc optymistycznie, myślę, że damy radę. Na pewno dużo będzie zależało od przygotowania przed sezonem, ale mogę powiedzieć jedno - nikt nie dostanie od nas punktów za darmo i myślę, że poradzimy sobie w lidze okręgowej. Wierzę w umiejętności naszych chłopaków i jeżeli dadzą z siebie 100% tak jak w tym sezonie, to jestem o to spokojny.

DS: Czy w związku z awansem planujecie zmiany w składzie?

DO: Wiadomo, że liga wyżej, czyli automatycznie liga jest mocniejsza, ale tak jak mówiliśmy w pierwszym wywiadzie, nasza drużyna składa się z 98% chłopaków z Grodka i jeżeli kadra się utrzyma, nikt nie odpuści choćby po porażkach bo takie na pewno będą, to nie chcemy zmieniać naszej kadry. To jest drużyna gródecka i naszym celem jest, aby jak najwięcej ludzi grało z Gródka, po to powstała ta drużyna, chcemy, aby jak najwięcej młodzieży dołączyło do naszego zespołu, ale różnie w życiu bywa i jeżeli będą pojawiać się jakieś braki kadrowe, będziemy chcieli je załatać.

DS: Jakie macie plany i cele?

DO: Plan na przyszły sezon to na pewno utrzymanie się w lidze okręgowej w składzie takim, w jakim występujemy do tej pory. A najważniejszy cel dla mnie, dla zarządu i samych zawodników to być w tej najlepszej ósemce w lidze okręgowej, bo właśnie tym roku liga naprawdę będzie bardzo silna.

Dziękujemy naszym sponsorom:

AMmedica Centrum Medyczne, PPU Format Piotr Szutkiewicz, Biuro Księgowe Buchalter, 24h Sklep przy stacji paliw Pronar w Waliłach – Stacji, Fabryka Lamp Luxolar, Grand Service. Produkcja i serwis odzieży roboczej, Robert Lutostański RL Trans, Anna Petelska sklep spożywczy U Ani, Pallap Tartak Nowosiółki, Rafał Kardasz Sklep, Anna Markiewicz księgowa, Bar Promyk, Top Market.

Rozmawiała
Dorota Sulżyk ▲

W ogrodzie i kuchni odcinek sześćdziesiąty drugi

Kwiaty pełne słońca



Fot. Dorota Sulżyk | GCK w Gródku

Rudbekie, jak zwykło się o nich mawiać, to kwiaty lata. Ze względu na intensywny kolor swych płatków kwiatów, które silnie kontrastują z zawsze ciemnym, niemal czarnym środkiem, wnoszą do ogrodu ogromną ilość energii i radości. Są długotrwałymi roślinami, które nie tylko dekorują ogród przez całe lato, ale też potrafią rosnąć w jednym miejscu przez kilka sezonów. Z wyglądu bardzo mocno przypominają jeżówki, dlatego też oba kwiaty są ze sobą mylone. Choć posiadają zbieżności w wyglądzie i wymaganiach pielęgnacyjnych, są to jednak różne gatunki rośliny. Rudbekia pochodzi z Ameryki Północnej, choć z uwagi na jej ogromną popularność w Europie wielu sądzi, że są to jej rodzime tereny. Różne są powody hodowania tych bylin w ogrodzie. Jedni uprawiają je ze względu na piękno kwiatów, które wypełnia ogród od lipca do października. Inni z uwagi na piękny zapach roślin. Niektórzy z przeznaczeniem do domowych wazonów, ponieważ idealnie nadają się na kwiat cięty. Rudbekie można podzielić na odmiany niskie, urastające do 50 cm i wysokie, które przekraczają nawet 150 cm. Wszystkie charakteryzują się wyprostowaną, sztywną łodygą, która pomimo wysokiego wzrostu nie wymaga podpór. Kwiaty rudbekii nie są wymyślne czy nietypowe, jednak odznaczają się wyrazistą i nieskomplikowaną urodą. Najczęściej spotykanym kolorem kwiatów bylin jest żółty, jednak na efektowność wpływa fakt, że bardzo często płatki są dwubarwne. Drugim kolorem, który okrywa płatki u nasady, jest brązowy, czerwony lub rdzawy. Tak pięknymi, promiennymi kwiatami można z powodzeniem dekorować każdy ogród, który dzięki nim wypełnia słoneczny blask i cudny aromat. Rudbekie są ciepłolubną roślinami, dlatego należy zapewnić im dobrze nasłonecznione stanowisko. Są całkowicie niewymagające w kwestii rodzaju gleby, choć najlepiej rosną na ziemi żyznej. Bylinom należy też zapewnić stałą wilgotność, gdyż źle znoszą przesuszenie terenu. Z tego też powodu należy latem podlewać je bardziej obficie. Wiosną można zasilić rudbekie nawozem wieloskładnikowym i czynność powtarzać kilkakrotnie, aż do nadejścia lata. Rośliny są w pełni mrozoodporne, dlatego nie potrzebują okryć na zimę. A w naszych, wschodnich ogrodach to ważna cecha. Poza tym to rośliny miododajne, a więc chętnie odwiedzane przez zapylaczy.

Skoro przedstawiłam Wam moje ulubione letnie kwiaty, to nie mam innej możliwości jak napisać kilka słów o królowej lata wśród owoców. Czy ktoś z Was uważa, tak jak ja, że to truskawka zasługuje na to miano? Chociaż są z nami tak krótko, to kocham je za czerwony kolor i kształt przypominający serce. Rozkoszujmy się nimi, póki sezon trwa. Pieczmy ciasta, przyrządzajmy desery, róbmy przetwory. Słodko-kwaśne truskawki, ze swym orzeźwiającym smakiem i niezastąpionym aromatem są wdzięcznym składnikiem sałatek, niekoniecznie owocowych. Ciekawie komponują się z ostrymi serami, likierami czy listkami mięty, czarnym pieprzem i lawendą. Pamiętajcie o kuchennej sztuczce. Aby owoce zachowały jak najwięcej soku, myjemy je pod bieżącą wodą, dokładnie osuszamy na sicie, dopiero potem usuwamy z nich szypułki. A jeśli nie jesteście mistrzami cukiernictwa, tak jak ja, to namawiam na zrobienie Crumble z truskawkami i rabarbarem. Brzmi to bardzo wytwornie, a jest mega proste do upieczenia.

Crumble z truskawkami i rabarbarem

Potrzebne składniki: 300 g truskawek; 300 g rabarbaru; 30 g cukru. Na kruszonkę: 150 g mąki pszennej; 100 g zimnego masła; 50 g cukru; 2 łyżeczki cukru waniliowego. Najpierw należy przygotować kruszonkę. Mąkę, zimne masło (pokrojone na małe kawałki), cukier i cukier waniliowy zagnieść do momentu otrzymania kruszonki. Odstawić na bok. Rabarbar umyć, odciąć końce i pokroić na kawałki o grubości ok. 1cm. Rabarbaru nie trzeba obierać. Truskawki umyć, osuszyć i odszypułkować. Duże truskawki pokroić na ćwiartki, a małe na pół. W misce wymieszać rabarbar, truskawki i cukier. Przełożyć do żaroodpornej formy. Posypać kruszonką. Piec w nagrzanym piekarniku do zrumienienia się kruszonki, ok. 45 minut, w temperaturze 180°C (grzałka góra- dół). Podawać najlepiej na ciepło, same lub z gałką lodów waniliowych lub bitą śmietaną. A w sumie, to można podać z bukietem słonecznych rudbekii.

Dobrego lata życzę wszystkim. Ładujcie akumulatory na słonecznych plażach lub w kwietnych rabatach, czerpcie z pogody energię i siłę. Do zobaczenia po wakacjach.

Barbara Niczyporuk ▲

Porada językowa

Mamy gorące lato. W ogrodzie i lesie pojawiły się przepyszne owoce. Uwielbiam maliny. Ich smak i zapach kojarzy mi się z dzieciństwem i krzakami malin rosnącymi za stodołą u babci w Kołodnem. Motyw malin był wielokrotnie wykorzystywany przez literatów. Wiemy, jakie skutki przyniosła wyprawa Aliny i Balladyny po te owoce. Leśmian zapraszał do malinowego chruśniaka, a Maria Pawlikowska – Jasnorzewska tak pisała: „Koszyk miły pleciony był z cienkiej wikliny, maliny w nim różowe śmiały się po cichu". Malina pojawia się we frazeologizmach. O pięknej dziewczynie powiemy, że jest to dziewczyna jak malina. O czymś wspaniałym, nadzwyczajnym – cud - miód, malina. Niektórzy mają usta jak maliny. Ale jest też frazeologizm – wpuścić kogoś w maliny, co znaczy oszukać. Malina to także imię. Imieniny Maliny przypadają 24 sierpnia. Prawdopodobnie imię jest skrótem od Magdalena. Jest bardzo popularne w krajach skandynawskich. Niestety, w Polsce Rada Języka Polskiego wydała negatywną opinię odnośnie nadawania dziewczynkom tego imienia. Nie zgodziła się też na imię Truskawka, chociaż ostatnio popularne stało się imię Jagoda. A wracając do owoców, pamiętajmy, że „słowa są jak jagody, jedne słodkie i zdrowe, inne gorzkie i trujące".

Irena Matysiuk

INFORMACJA

Wójt Gminy Gródek informuje, że w dniu 28 lipca 2021 r. (środa) w godz. 9.00-14.00 na sali konferencyjnej w budynku Gminnego Centrum Kultury w Gródku pełnić będzie dyżur doradca energetyczny Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

Doradca energetyczny służyć będzie niodpłatnie pomocą w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych, odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz źródeł finansowania inwestycji w tym zakresie. Odpowie również na pytania związane z Programem „Czyste Powietrze". „Czyste Powietrze" to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią.

Osoby zainteresowane proszone są o wcześniejsze umówienie wizyty pod nr telefonu 85 873 99 42.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych.

za: grodek.pl

UWAGA!
WAŻNA INFORMACJA

Z dniem 1 lipca 2021 roku Wnioski o ustalenie prawa do **ŚWIADCZENIA DOBRY START (300+)** na okres 2021/2022 **NALEŻY SKŁADAĆ TYLKO DROGĄ ELEKTRONICZNĄ** (Empatia, Bankowość elektroniczna, PUE ZUS) do 30.11.2021 r. do ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

WNIOSKI O USTALENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ NA OKRES ZASIŁKOWY 2021/2022:

- Rodzinnych
- z Funduszu Alimentacyjnego

można składać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gródku:
od 01 lipca 2021 r. - drogą elektroniczną (przez bankowość internetową lub przez stronę: www.empatia.mpips.gov.pl)
od 01 sierpnia 2021 r. - w wersji papierowej (osobiście lub do skrzynki podawczej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gródku).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gródku



Wiadomości Gródeckie Haradockija Nawiny

„Wiadomości Gródeckie – Haradockija Nawiny". **Wydawca**: Gminne Centrum Kultury w Gródku. **Redagują**: Dorota Sulżyk (redaktor naczelna), Radosław Kulesza (skład i łamanie). **Współpracują**: Jerzy Sulżyk (korekta), Irena Matysiuk, Wiera Tarasewicz, Magdalena Łotysz, Barbara Niczyporuk, Janusz Cimochowicz, Małgorzata Zbyryt (Nadleśnictwo Waliły), nauczyciele i uczniowie Zespołu Szkół w Gródku, stowarzyszenia i jednostki organizacyjne z terenu Gminy Gródek. **Adres redakcji**: ul. A. i G. Chodkiewiczów 4, 16-040 Gródek, tel. 85 7180 136, e-mail: dsulzyk@gckgrodek.pl, www.gckgrodek.pl, facebook: wiadomoscigrodeckie. *Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania materiałów przekazanych do opublikowania. Gazetę można kupić w sklepach na terenie gminy Gródek, bądź zamówić prenumeratę (4 zł + 6,60 zł koszt wysyłki - cena za jeden miesiąc; nr rachunku bankowego: BS Białystok O/Gródek 68 8060 0004 0390 0202 2000 0050.*
Materiały, listy, uwagi, ogłoszenia i reklamy przyjmuje Gminne Centrum Kultury.
Numer złożono 16.07.2021 r. Wydrukowano w drukarni ARES w Białymstoku.
ISSN: 1427-261X, **NAKŁAD:** 400 egz.

OGŁOSZENIA

▼**WYNAJMIEMY,** mieszkanie w Gródku lub okolicy (rodzina z dziećmi). Tel. 720 767 770
▼**KUPIĘ LAS,** tereny zakrzaczone tel. 791 585 629
▼**SPRZEDAM** działkę na ul. Zamkowej z budynkiem gospodarczym, stawem i dostępem do rzeki, tel. 600 419 106
▼**SPRZEDAM** drewno opałowe tel. 791 567 539
▼**USŁUGI TAPICERSKIE** Piotr Sokołowski - Załuki tel. 504 441 220
▼**USŁUGI KOMINIARSKIE** tel. 600 419 106

Dom Pogrzebowy
CEREMONIAŁ
Anatol Chorużyy
ul. Młynowa 10
16-040 Gródek
TEL: 608 319 632

W skład usługi pogrzebowej wchodzi: trumna, Krzyż z tabliczką, klepsydry, komplet garderoby, eksportacja zmarłego z różnych miejsc, karawan, załatwianie formalności (USC, kościół lub cerkiew), wyniesienie z domu, wykopanie oraz usypanie grobu, chłodzenie zwłok, bus do przewozu osób uczestniczących w pogrzebie.

Do dyspozycji posiadamy sale pogrzebowe oraz chłodnię do przetrzymywania zwłok. Cena obowiązuje w promieniu 100 km. Powyżej 100 km według ustalonych stawek za transport. Wykonujemy także kremację ciała oraz inne usługi pogrzebowe i cmentarne. Działamy profesjonalnie! Gwarantujemy solidne usługi! Do Państwa dyspozycji 24 h na dobę.







GRÓDEK

OFERUJE W PROMOCYJNEJ CENIE:
- FOLIE DO BEL I TUNELI;
- ZAKISZACZE I KONSERWANTY;
- PROTAMILK I LACTOMĘ;
- MLEKO DLA CIELĄT - WSZYSTKIE RODZAJE;
- MIESZANKI DLA KURCZĄT I INNYCH;

PONADTO POLECAM:
- PREPARATY P. KLESZCZOM DLA PSÓW I KOTÓW;
- KARMY DLA PSÓW I KOTÓW;
- INNE AKCESORIA WET-ZOOTECHNICZNE

ORAZ FACHOWE DORADZTWO!

DOSTAWA NA TELEFON (gratis)!
PRZY STAŁYCH I WIĘKSZYCH ZAKUPACH GRATISY! ZAPRASZAMY

ul. Chodkiewiczów 31
Tel. 85 7180 148, 608 389 940
www.sano-grodek.pf.pl



ATRA GROUP
TECHNIKA GRZEWCZA
DYSTRYBUCJA, MONTAŻ, SERWIS



KOSTRZEWA®
LIDER KOTŁÓW I PALNIKÓW NA PELLET

602 151 098
atragroup@wp.pl
ul. Ciesielska 2
15-542 Białystok

AUTO GRZEŚ
GRZEGORZ KUŹMICZ

- **NAPRAWA AUT** POWYPADKOWYCH, POKOLIZYJNYCH, SKORODOWANYCH
- **NAPRAWA ZDERZAKÓW**
- **SERWIS KLIMATYZACJI** ODGRZYBIANIE, NAPEŁNIANIE CZYNNIKIEM
- **POMOC DROGOWA**

608 35 26 35
881 31 16 03



Biuro Księgowe Buchalter
Piotr Bancarewicz

ul. Chodkiewiczów 32 lok.14
16-040 Gródek
tel. 85 71 80 296
tel. kom. 666 046 664
e-mail: biuro-buchalter@wp.pl

- księgowość
- kadry
- BHP

Doradztwo przy zakładaniu firmy za darmo!

EKOPROM
EKOINŻYNIERIA

- **PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
- **SZAMBA**
- **PRZYŁĄCZA WODNE I KANALIZACYJNE**
- **STUDNIE, UZBROJENIE I PRZYŁĄCZE DO DOMU**
- **WYKOPY MINIKOPARKĄ 2,5T: POD FUNDAMENTY, PRZYŁĄCZA ELEKTRYCZNE, ITP.**
- **USŁUGI MINIWYWROTKĄ 4 T.**

MICHAŁ HAWRYŁYSZYN
ZAŁUKI 100
TEL. 512-086-437





BALONY Z HELEM
FONTANNY TORTOWE
AKCESORIA NA IMPREZY

ul. Białostocka 30A
Michałowo

PLAY

WUKO SERWIS 24h
- ciśnieniowe czyszczenie i udrażnianie kanalizacji
- monitoring TV rurociągów (inspekcja kamerami wpychanymi)
- naprawa - odmulanie - płukanie - zbiorniki retencyjne
- wywóz szamb bytowych, ekologicznych, przemysłowych

TANIO - SOLIDNIE - BEZSTRESOWO - TERMINOWO
731 272 272

WUKO SERWIS 24h
- ciśnieniowe czyszczenie i udrażnianie kanalizacji
- monitoring TV rurociągów (inspekcja kamerami wpychanymi)
- naprawa - odmulanie - płukanie - zbiorniki retencyjne
- wywóz szamb bytowych, ekologicznych, przemysłowych

TANIO - SOLIDNIE - BEZSTRESOWO - TERMINOWO
731 272 272

GABINET MASAŻU
Marta Sajewska-Olejnik

KOMPLEKSOWE **USŁUGI** Z ZAKRESU **MASAŻU**

ul. Północna 29
16-040 Gródek
tel. 790 369 886
e-mail: ksajewski@wp.pl



GABINET MASAŻU
JUSTYNA SKROBCZYŃSKA

- Masaż klasyczny
- Masaż leczniczy
- Drenaż limfatyczny
- Masaż segmentarny
- Masaż Izometryczny
- Masaż Centryfugalny
- Masaż Relaksacyjny

ul. Fabryczna 12/4 lok.2
16-040 Gródek
NIP: 966 144 16 74
tel. 666 046 682
jskrobczynska@gmail.com





KOMPLEKSOWA PIELĘGNACJA I STRZYŻENIE PSÓW



ul. Grochowa 2, lok. 3u
15-423 Białystok
795 023 135

ELDAM

ELŻBIETA STANKOWIAK

Naprawa laptopów, komputerów, drukarek, doradztwo w zakresie sprzętu komputerowego.

KONTAKT:

888-718-740
889-218-889

email: infoeldam@gmail.com

Bezpłatny dojazd na terenie Gminy Gródek